

Univerzita Pardubice

Fakulta Ekonomicko-správní

Daň z nemovitosti jako nástroj veřejné politiky

Bakalářská práce

2022

Monika Ondraczková

Univerzita Pardubice
Fakulta ekonomicko-správní
Akademický rok: 2021/2022

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(projektu, uměleckého díla, uměleckého výkonu)

Jméno a příjmení: **Monika Ondraczková**
Osobní číslo: **E19888**
Studijní program: **B0488A050001 Hospodářská politika a veřejná správa**
Specializace: **Finanční správa**
Téma práce: **Daň z nemovitosti jako nástroj veřejné politiky**
Zadávací katedra: **Ústav správních a sociálních věd**

Zásady pro vypracování

Cílem práce je analyzovat souvislosti vyplývající z implementace daně z nemovitostí. Práce se zaměří na to, jak je daň z nemovitosti vnímána obyvateli, jaký je její potenciál k regulaci společnosti a do jaké míry je pro obce nezbytné tento typ daně vybírat. Práce nahlédne na tuto problematiku z pohledu manažerských přístupů ve veřejné správě.

Osnova:

- Vymezení pojmů spojených se zkoumanou tématikou.
- Daňové povinnosti v souvislosti s vlastnictvím nemovitostí.
- Výzkum zvolených aspektů daně z nemovitosti ve zvoleném prostředí.
- Formulace a diskuze výsledků.

Rozsah pracovní zprávy: **cca 35 stran**
Rozsah grafických prací:
Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná/elektronická**

Seznam doporučené literatury:

HEJDUKOVÁ, Pavlína. *Veřejné finance: teorie a praxe*. Praha: C.H. Beck, 2015, 272 s. Beckovy ekonomické učebnice. ISBN 978-807-4002-984.
MARKOVÁ, Hana. *Daňové zákony 2021: úplná znění k 1. 1. 2021*. Praha: Grada, 2021, 296 s. ISBN 978-80-271-3130-3.
MIKUŠOVÁ MERIČKOVÁ, Beáta a Jan STEJSKAL. *Teorie a praxe veřejné ekonomiky*. Praha: Wolters Kluwer, 2014, 264 s. ISBN 978-80-7478-526-9.
NOVOTNÁ, Monika a Petr KOUBOVSKÝ. *Zákon o dani z nemovitých věcí. Komentář*. Wolters Kluwer, 2016, 144 s. ISBN 978-80-7552-003-6.
PROVAZNÍKOVÁ, Romana. *Financování měst, obcí a regionů: teorie a praxe*. 3. aktualizované a rozšířené vydání. Praha: Grada Publishing, 2015, 288 s. Finance (Grada). ISBN 978-802-4756-080.

Vedoucí bakalářské práce: **Ing. Jan Fuka, Ph.D.**
Ústav správních a sociálních věd

Datum zadání bakalářské práce: **1. září 2021**
Termín odevzdání bakalářské práce: **30. dubna 2022**

prof. Ing. Jan Stejskal, Ph.D. v.r.
děkan

L.S.

Ing. Jan Fuka, Ph.D. v.r.
vedoucí ústavu

V Pardubicích dne 1. září 2021

Prohlašuji:

Práci s názvem Daň z nemovitosti jako nástroj veřejné politiky jsem vypracovala samostatně. Veškeré literární prameny a informace, které jsem v práci využila, jsou uvedeny v seznamu použité literatury.

Byla jsem seznámena s tím, že se na moji práci vztahují práva a povinnosti vyplývající ze zákona č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon), ve znění pozdějších předpisů, zejména se skutečností, že Univerzita Pardubice má právo na uzavření licenční smlouvy o užití této práce jako školního díla podle § 60 odst. 1 autorského zákona, a s tím, že pokud dojde k užití této práce mnou nebo bude poskytnuta licence o užití jinému subjektu, je Univerzita Pardubice oprávněna ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložila, a to podle okolností až do jejich skutečné výše.

Beru na vědomí, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů, a směrnicí Univerzity Pardubice č. 7 /2019 Pravidla pro odevzdávání, zveřejňování a formální úpravu závěrečných prací, ve znění pozdějších dodatků, bude práce zveřejněna prostřednictvím Digitální knihovny Univerzity Pardubice.

V Pardubicích dne

Monika Ondraczková v. r.

PODĚKOVÁNÍ

Touto cestou bych ráda poděkovala Ing. Janu Fukovi, Ph.D. za odborné vedení mé bakalářské práce, cenné připomínky a trpělivost během konzultací. Dále bych chtěla poděkovat Ing. Štěpánce Macůrkové za cenné rady ohledně rozpočtu. Dále bych chtěla poděkovat osloveným respondentům za poskytnutí odpovědí do mého výzkumu. Největší poděkování patří mému manželovi, který mě během celého studia podporoval, jak jen mohl.

ANOTACE

Bakalářská práce se zabývá výzkumem souvislostí vyplývajících z implementace daně z nemovitostí. Teoretická východiska se opírají o odbornou literaturu, práce mimo jiné definuje základní pojmy v oblasti obecní samosprávy, managementu ve veřejné správě a daních. Práce je zaměřena na to, jak daň z nemovitých věcí vnímají občané a také jak daň z nemovitých věcí vnímá vedení obce. Výzkum byl proveden pomocí dotazníkového šetření mezi občany a pomocí rozhovoru se starostou vybrané obce. Na základě získaných dat bylo provedeno shrnutí, komparace výsledků a následná dílčí diskuze.

KLÍČOVÁ SLOVA

Daně, daně z nemovitých věcí, územní samospráva, obce, veřejný sektor, management ve veřejné správě

TITLE

Land value tax as an instrument of public politics.

ANNOTATION

This bachelor thesis deals with research of the context resulting from the land value tax implementation. Theoretical background is based on scientific literature. Among other things, the thesis describes basic concepts in the fields of municipal self-government, public administration management and taxes. The thesis is focused on how the citizens perceive the land value tax and how the municipal management perceives the land value tax. The research was performed by questionnaire survey among the citizens of the selected municipality and by an interview with the mayor. A summary, comparison and subsequent discussion of the results was made from the acquired data.

KEYWORDS

Taxes, land value tax, self-government, municipalities, public sector, management in public administration

OBSAH

SEZNAM ILUSTRACÍ A TABULEK	9
SEZNAM ZKRATEK A ZNAČEK.....	10
ÚVOD.....	11
1 OBEC.....	12
1.1 Orgány obce	12
1.1.1 Zastupitelstvo obce	13
1.1.2 Starosta obce	13
1.1.3 Rada obce.....	14
2 MANAGEMENT VE VEŘEJNÉ SPRÁVĚ.....	15
2.1 Klasický model managementu veřejné správy	15
2.2 Alternativní modely managementu veřejné správy	15
2.3 Manager ve veřejné správě	16
2.4 Finanční management ve veřejné správě	17
2.5 Finanční management na území obce	18
2.5.1 Rozpočtování jako managerský nástroj	18
3 MÍSTNÍ ROZPOČTY	20
3.1 Rozpočty územní samosprávy	20
4 ASPEKTY DAŇOVÉ TEORIE A DAŇOVÝ SYSTÉM.....	23
4.1 Daně a regulace společnosti.....	23
4.2 Daně a daňový systém	26
4.2.1 Daně přímé.....	26
4.2.2 Daně nepřímé	28
4.3 Daňové povinnosti spojené s vlastnictvím nemovitostí.....	29
4.3.1 Daň z příjmů	29
4.3.2 Zdanění ubytovacích služeb.....	30
5 DAŇ Z NEMOVITÝCH VĚCÍ	31
5.1 Daň z pozemků	31
5.2 Daň ze staveb a jednotek	33
5.3 Místní koeficient	34
5.4 Osvobození od daně.....	34
5.5 Daň z nemovitostí v průběhu let	34
6 VÝZKUM VE ZVOLENÉM PROSTŘEDÍ	35

6.1 Určení reprezentativního vzorku	35
7 MĚSTYS VŠETATY.....	36
7.1 Hospodaření městysu.....	36
7.2 Daň z nemovitých věcí v městysu Všetaty	39
8 VÝSLEDKY VÝZKUMU	41
8.1 Dotazníkové šetření	41
8.2 Rozhovor se starostou městysu Všetaty.....	51
8.3 Shrnutí a diskuze výsledků	53
ZÁVĚR	56
POUŽITÁ LITERATURA.....	57
PŘÍLOHY	61

SEZNAM ILUSTRACÍ A TABULEK

Obrázek 1- Doporučený postup k hodnocení 3E (Finanční řízení obce).....	17
Obrázek 2 - Údaje z průzkumu	41
Obrázek 3 - Charakteristika respondentů.....	42
Obrázek 4 - Výše daně z nemovitých věcí a ochota platit.....	46
Obrázek 5 - Vyvolání nesouhlasu komunity.....	48
Obrázek 6 - Forma nesouhlasu komunity	49
Obrázek 7- Náhrada výpadku daně z nemovitých věcí v závislosti na ochotě platit.....	50
Tabulka 1 - Počet členů zastupitelstva.....	13
Tabulka 2 - Druhy pozemků a sazba daně	32
Tabulka 3 - Stavby a sazby daně	33
Tabulka 4 - Velikost vzorku	35
Tabulka 5 - Příjmy a výdaje městysu.....	37
Tabulka 6 - Příjmy městysu	38
Tabulka 7- Daňové příjmy městysu.....	39
Tabulka 8 - Daň z nemovitých věcí v městysu Všetaty.....	40
Tabulka 9 – Význam daně z nemovitých věcí pro městys	43
Tabulka 10 – Postoj občanů ke zvýšení daně z nemovitých věcí.....	44
Tabulka 11 - Částka daně z nemovitých věcí v závislosti na pohlaví a věku.....	45
Tabulka 12 – Vnímání poplatku z daně z nemovitých věcí v souvislosti s rozpočtem respondentů.....	46
Tabulka 13 - Zvýšení koeficientu daně z nemovitých věcí a negativní vliv na volby	47
Tabulka 14 - Investice do městysu v závislosti na věku.....	51

SEZNAM ZKRATEK A ZNAČEK

ČR – Česká republika

DPFO – Daň z příjmů fyzických osob

DPH – Daň z přidané hodnoty

DPPO – Daň z příjmů právnických osob

FO – Fyzická osoba

FÚ – Finanční úřad

KN – Katastr nemovitostí

Mld. – Miliarda

OSVČ – Osoba samostatně výdělečně činná

PO – Právnická osoba

Tis. – Tisíc

VS – Veřejná správa

ZD – Základ daně

ÚVOD

Daň z nemovitých věcí je aktuální téma, které rezonuje v prostředí územních samospráv. Daň z nemovitých věcí umožňuje managementu obcí v plné výši ovlivňovat výši příjmů do obecních rozpočtů v této oblasti. Práce je rozdělena na čtyři tematické části. První z nich je vymezení základních pojmů se zkoumanou tematikou, další část se týká daňové povinnosti v souvislosti s vlastnictvím nemovitých věcí, v další části je proveden výzkum, který je směřován tak, aby byl naplněn cíl práce. Výzkum se zabývá tím, jak je daň z nemovitých věcí vnímána obyvateli, dále jaký má daň z nemovitých věcí potenciál k regulaci společnosti a do jaké míry je pro obec tato daň nezbytná. Cílem práce je analyzovat souvislosti vyplývající z implementace z daně z nemovitostí z pohledu obyvatel a z pohledu vedení vybrané obce. Bakalářská práce se skládá z osmi kapitol. V první kapitole je charakterizována obec a její orgány. Další kapitola se zabývá managementem ve veřejné správě, jelikož práce na danou problematiku pohlíží v souvislosti s managerskými přístupy ve veřejné správě. Další kapitola se věnuje místním rozpočtům, kde je krátce popsán státní rozpočet a následně rozpočty územní samosprávy. Další kapitola se zabývá daněmi, daňovým systémem a tím, jak daně mohou regulovat společnost. V poslední části této kapitoly jsou popsány daňové povinnosti spojené s vlastnictvím nemovitostí. Daň z nemovitých věcí je popsána v samostatné kapitole, protože je pro tuto práci důležitá. Kapitola pátá se zabývá daní z nemovitých věcí, daní z pozemků, staveb a jednotek a také místním koeficientem. Kapitola šestá otevírá výzkum daně z nemovitých věcí ve vybrané obci, která je stručně popsána. Touto obcí je městys Všetaty. Je uvedena jeho základní charakteristika, hospodaření obce a daň z nemovitých věcí v městysu. Poslední, osmá, kapitola se věnuje dotazníkovému šetření mezi obyvateli a rozhovoru se starostou městyse. V poslední části je shrnutí výsledků výzkumu a jejich diskuse.

1 OBEC

Veřejná správa (VS) se dělí na dva subsystémy. Obec spadá do té části veřejné správy, která se jmenuje samospráva. Samospráva je výsledkem decentralizace. To znamená, že své záležitosti vykonává samostatně a vlastním jménem. Samospráva má také své rozdělení, a to na dvě skupiny. Prvním z nich je zájmová samospráva, kam spadají například profesní komory. Dalším z nich je samospráva územní, ta je vykonávána v rámci rozdělení státu na administrativní samostatné jednotky. Obec lze definovat jako veřejnoprávní korporaci, ve které působí právo samostatně rozhodovat. Určení každé obce je možné podle tří základních ukazatelů. Prvním z nich je jasně vymezené území, dalším jsou obyvatelé, kteří na daném území mají trvalé bydliště a v poslední řadě samospráva spadající do území obce [1]. Úpravu pro fungování obce, její vedení a pravomoci najdeme v zákoně č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení). Jako veřejnoprávní korporace má každá obec svůj vlastní majetek, s kterým nakládá v podstatě dle svého uvážení. Obce v České republice (ČR) se dělí na čtyři základní kategorie. První z nich je klasická obec (základní obec). Další je městys, který se vyznačuje převážně tím, že jeho velikost je mezi základní obcí a městem. Obec se stává městysem, pokud tak stanoví na návrh obce předseda Poslanecké sněmovny. Další kategorií je město. Pro vznik nového města je potřeba minimální hranice 3 000 obyvatel a taktéž schválení návrhu obce Poslaneckou sněmovnou. Do poslední kategorie patří statutární města a hlavní město Praha. Statutární města se mohou dělit na městské části.

Dále lze dělit obce dle rozsahu výkonu státní správy:

- obec s rozšířenou působností,
- obec s pověřeným obecním úřadem,
- obec se základním rozsahem přenesené působnosti [2].

1.1 Orgány obce

Orgány obce jsou definovány v zákoně č. 128/2000 Sb., o obcích [2]. V tomto zákoně mají jednotlivé orgány vytyčeny i své pravomoci a povinnosti. Mezi orgány obce patří zastupitelstvo obce, starosta, rada obce, obecní úřad a zvláštní orgány obce.

1.1.1 Zastupitelstvo obce

Zastupitelstvo je nejvyšší a klíčový kolektivní orgán obce, jeho členové jsou do funkce voleni v komunálních volbách občany obce. Na každé volební období musí být stanoven přesný počet členů zastupitelstva (rozmezí je vymezeno v zákoně) nejpozději 85 dnů před následujícími volbami [2].

Tabulka 1 - Počet členů zastupitelstva

Počet obyvatel	Počet členů zastupitelstva
Do 500 obyvatel	5 až 15 členů
501 až 3 000 obyvatel	7 až 15 členů
3 001 až 10 000 obyvatel	11 až 25 členů
10 001 až 50 000 obyvatel	15 až 35 členů
50 001 až 150 000 obyvatel	25 až 45 členů
Nad 150 000 obyvatel	35 až 55 členů

Zdroj: vlastní zpracování dle [2]

Zastupitelstvo musí splnit povinnost uspořádat zasedání alespoň jednou za tři měsíce, avšak možné je i dříve. Jednání bývají v zásadě veřejná, čili každý z obyvatelů dané obce má možnost se zasedání zúčastnit a případně vyjádřit svůj názor. Termín konání musí být vyvěšen na úřední desce minimálně sedm dní před plánovaným zasedáním. Jednání zpravidla svolává starosta obce [2].

1.1.2 Starosta obce

Jelikož je obec považována za veřejnoprávní korporaci, starostu lze chápat jako jejího reprezentanta. Zastupuje obec navenek. Jeho pravomoci a vymezení jsou zakotveny v zákoně č. 128/2000 sb. Zákon o obcích a konkrétněji v paragrafech § 103 - § 108. Starosta je volen z řad členů zastupitelů obce. Dále se musí jednat o osobu s českým občanstvím. O záležitostech týkajících se obce rozhoduje zastupitelstvo, jehož je starosta členem.

Mezi základní pravomoci starosty patří: [2]

- odpovídá za včasné objednání přezkoumání hospodaření obce za uplynulý kalendářní rok,
- svolává a zpravidla řídí zasedání zastupitelstva a rady a podepisuje spolu s ověřovateli zápis z jejich jednání,

- může požadovat po Policii ČR spolupráci při zabezpečení místních záležitostí veřejného pořádku,
- odpovídá za informování veřejnosti o činnosti obce,
- zabezpečuje výkon přenesené působnosti v obcích, kde není tajemník a rozhoduje o záležitostech v samostatné působnosti obce svěřených mu radou.

Starosta funguje mimo jiné jako zaměstnavatel a řeší personální otázky. Dalším z důležitých úkolů je podílet se na hospodaření s financemi v obci. Mezi další povinnosti patří informování obyvatel ohledně dění v dané obci pomocí úřední desky. Dále má na starosti svolávání a vedení schůzí zastupitelstva. V případě, že v obci není zřízen tajemník, zastává i výkon přenesené působnosti. Starosta může mít svého zástupce a tím je místostarosta, který zastává zástup v době nepřítomnosti starosty. Zároveň spolu podepisují právní předpisy [3].

1.1.3 Rada obce

Rada obce je výkonným orgánem, který se zodpovídá zastupitelstvu. Všichni členové rady jsou také voleni z řad zastupitelstva. Počet členů nesmí převýšit více než jednu třetinu členů zastupitelstva, počet musí být lichý a v rozmezí pět až jedenáct členů. Pokud má zastupitelstvo méně než 15 členů, rada obce se nevolí. V menších městech není tedy potřeba radu zřizovat, v těchto případech zastává funkci rady sám starosta. Rada obce, stejně jako ostatní orgány obce, má své fungování vymezené v zákoně č. 128/2000 sb. Zákon o obcích, konkrétně v paragrafech § 99 až §102a. Na rozdíl od schůzí zastupitelstva, jsou schůze rady neveřejné, ale taktéž je svolává starosta [2].

2 MANAGEMENT VE VEŘEJNÉ SPRÁVĚ

Spojení management a VS se začalo více objevovat na přelomu 80.-90. let minulého století. Lze se také setkat s výrazem management veřejné správy, jedná se o totéž jako management ve veřejné správě [4].

2.1 Klasický model managementu veřejné správy

Za klasický a zároveň převažující model v kontinentální Evropě je považováno byrokratické řízení. Toto řízení se vyvíjelo na počátku 20. století. Autor byrokratického modelu je Max Weber i přesto, že slovo byrokracie bylo již v minulosti skloňováno. Tento model stojí na jasně vymezených právech a povinnostech každého z úředníků (byrokrata) [4]. Byrokracie je složenina dvou slov, a to francouzského slova *bureau* – které se dá přeložit jako úřad a řeckého slova *kratos* – které se dá přeložit jako síla a vláda – volný překlad by tedy byl *vláda úřadů* [5].

2.2 Alternativní modely managementu veřejné správy

Zejména v rámci minulých dekád se rozvíjely a vyvíjely nové školy moderního managementu, které by měly neefektivnost z veřejné správy odstranit a udělat ji flexibilnější [4]. Prvním modelem je New Public Management (NPM). Tento model byl založen na prvcích, které byly převzaty ze soukromé sféry a není tak striktně vázán pravidly. Do veřejné správy vnáší novinky pro zvýšení efektivity, jako například zvýšení efektivity veřejných výdajů, transparentnost, kontrola, a především odsun upřednostňování soukromých zájmů, které mohou vést k časté korupci. Aby mohlo být těchto ukazatelů dosaženo, je potřeba stanovit cíle a nástroje, kterými budou cíle naplněny. Jako cíle má NPM určeno mimo jiné orientaci na zákazníka, na náklady, na produkt a na dopady poskytnuté služby. K dosažení těchto cílů má určité nástroje, mezi které patří především [4]:

- Rozpočtování – organizace mají stanovený globální rozpočet, ten musí být sestaven velice podrobně, manažeři mají možnost přesouvat nevyčerpané peněžní prostředky v rámci stanoveného rozpočtu. Je nutná jeho transparentnost a cílově orientované rozpočtování.
- Přenesení kompetencí – podporuje decentralizaci, která své kompetence přenáší na nižší úroveň.

- Personální řízení – dochází ke zrušení neobsazených nebo nahraditelných pracovních pozic, vyšší důraz na kvalifikace zaměstnanců.
- Controlling – kontrola jak vnitřní, tak vnější pro zlepšení kvality, kontrolu a odstranění případných chyb.
- Bechmarking – porovnávání s podobnou službou a zajištění kvality [4].

Další model je New Public Service, avšak ten sám o sobě nepředstavuje styl managementu, ale spíše názory na vedení veřejné správy v rámci celého veřejného systému. Pozornost je soustředěna na to, jak sloužit klientům čili občanům, ne jak vládnout. Cílem je uvažovat a plánovat strategicky a demokraticky ve prospěch veřejného zájmu.

Další možnou metodou je Good Governance, který stejně jako New Public Service reaguje na NPM. Snaží se využít to dobré, co je v této metodě a potlačit negativa, která mohou vznikat. Důraz je v tomto případě kladen na řádné provedení daného rozhodnutí [4].

2.3 Manager ve veřejné správě

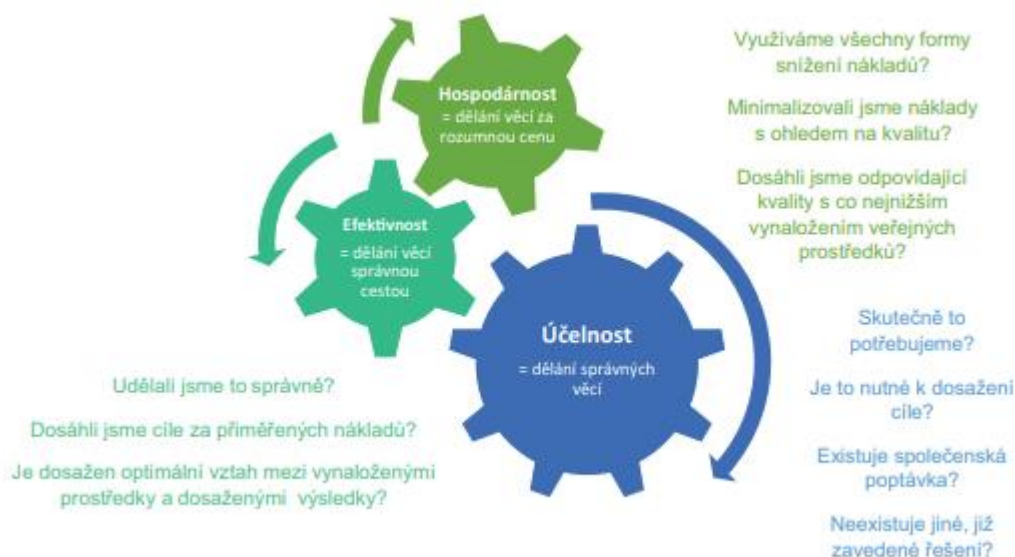
Každý vedoucí pracovník na všech úrovních řízení organizace, a to vrcholové, střední, a nejnižší úrovni ve veřejné organizaci, lze také nazvat managerem. Každý manager má své vymezené pravomoci a povinnosti a zodpovídá za výsledky organizace. Každý vedoucí pracovník se musí neustále vzdělávat, protože požadavky se stále vyvíjejí a pro udržení kvality vedení je potřeba být seznámen s aktuálními trendy a informacemi [6].

Manager musí dosahovat vysokých kvalit ve svém oboru, ale také musí být sociální pilíř pro své zaměstnance, musí být empatický. Manager musí být občan, který je schopný fungovat sám za sebe a zároveň i za ostatní. Musí mít dobré komunikační dovednosti, musí být cílevědomý, odpovědný a také vytrvalý. Manager může vládnout třemi různými managerskými styly. První je autoritativní styl, kdy manager rozhoduje zcela sám, aniž by zapojil své podřízené. Je zde pouze jednosměrná komunikace a rozhodnutí vydává pomocí příkazů. Další je demokratický styl, ten se vyznačuje převážně vzájemnou diskusí, kdy manager má poslední slovo. Musí zde být velká důvěra mezi podřízenými a vedením. Zaměstnanci si díky možnosti z části rozhodnout přijdou důležitější pro chod dané organizace. Posledním stylem je Laissez – faire neboli styl volného průběhu. Zde je hlavní dominantou volný průběh, kdy manager zasáhne pouze v krajních případech. Rozhodování funguje na horizontální úrovni, nikoliv jako

nadřazený a podřízený. Mezi hlavní manažerské funkce patří plánování, organizování, příkazování, koordinace a kontrola [4].

2.4 Finanční management ve veřejné správě

Do finančního managementu patří zejména tvorba a řízení rozpočtu. Finanční management by měl zajistit efektivní nakládání se zdroji. Aby rozhodování bylo co nejefektivnější, využívá se konceptu 3E. Koncept 3E jsou určující kritéria, které hodnotí a kontrolují veřejné výdaje. Zkratka 3E je odvozena z anglických slov – economy, efficiency, effectiveness. Rozhodování musí být hospodárné (economy), zde musí být uplatněna minimalizace nákladů, ale je potřeba zachovat odpovídající kvalitu. Další z pravidel je účelnost (efficiency). A poslední je efektivnost (effectiveness) [4].

Obrázek 1- Doporučený postup k hodnocení 3E

Zdroj: [7]

Před každým pořízením určité investice ve veřejné organizaci je potřeba určit, zda bude splňovat 3E. Bude-li pro organizaci výhodné daný nákup uskutečnit, aby náklady nepřevyšovaly výnosy, které bývají formou nemateriální a zda bude pro organizaci nějakým způsobem prospěšný [8].

2.5 Finanční management na území obce

Obec je veřejnoprávní korporací, avšak jejím úkolem není dosažení zisku, ale uspokojení potřeb svých občanů. Při finančním plánování v obci je potřeba se řídit svou působností a plnit své povinnosti s péčí řádného hospodáře. Obec se musí řídit rozpočtem, který si sama sestavuje. Rozpočet je základní nástroj finančního hospodaření obce. Rozpočet se sestavuje roční nebo střednědobý. Při tvorbě rozpočtu dostane zastupitelstvo obce podklady od jednotlivých odborů, kde by měly být co nejpřesněji vyjádřeny příjmy a výdaje za jednotlivý odbor. Návrh rozpočtu sestavuje a předkládá finanční komise obce. Finanční komise musí vzít v potaz i případné závazky, které obec má. Na nejvyšším orgánu obce, zastupitelstvu, je konečné schválení. Rozpočet musí být vyvěšen na úřední desce a na internetových stránkách obce [9].

- Orgány obce, které se zpravidla podílejí na sestavení rozpočtu: obecní úřad, finanční výbor zastupitelstva obce.
- Orgány obce, které se podílejí na projednávání návrhu rozpočtu: rada obce a zastupitelstvo obce.
- Orgán obce, který schvaluje rozpočet: zastupitelstvo obce.

Tam, kde není zřízena rada obce, přebírá tuto funkci starosta, a to v záležitostech, které si nevyhradilo zastupitelstvo obce. Starosta úkony spojené s rozpočtem provádí do takové míry, kterou mu určilo zastupitelstvo obce. Podílí se na sestavení a projednávání střednědobého výhledu rozpočtu, rozpočtu a závěrečného účtu. Dále je odpovědný za včasné objednání kontroly hospodaření [9].

2.5.1 Rozpočtování jako manažerský nástroj

Nakládání s rozpočtem je důležitým manažerským nástrojem na obecní úrovni. Manager ve veřejné správě je omezen několika zákony, které při alokaci zdrojů musí dodržovat. Mezi první patří Zákon č. 218/2000 Sb. O rozpočtových pravidlech [10], obce se musí řídit zákonem 250/2000 Sb., Zákon o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů [11], dále musí respektovat zákon 320/2001 Sb., Zákon o finanční kontrole ve veřejné správě [12] a také Zákon č. 134/2016 Sb. o zadávání veřejných zakázek [13]. Nesmí porušit žádný z výše uvedených zákonů. Všechny jeho kroky také podléhají kontrole a tím dělají rozpočet dané organizace transparentním [8]. Během celého rozpočtového procesu je potřeba se řídit několika zásadami:

- zásada každoročního sestavování a schvalování rozpočtu,
- zásada reálnosti a pravdivosti rozpočtu,
- zásada úplnosti a jednotnosti rozpočtu,
- zásada dlouhodobé vyrovnanosti rozpočtu,
- zásada publicity,
- zásada účelovosti rozpočtu,
- zásada efektivnosti a hospodárnosti.

Všechny kroky rozpočtového procesu musí vést k tomu, aby byly zmíněné zásady naplněny. Proces lze rozdělit do několika etap. První z nich je plánování, projednání a schválení, která se dá považovat za nejdůležitější fázi. Během plánování se zohledňuje mimo jiné program rozvoje obce. Pokud má obec nějaké investiční plány, lze v rámci daného budgetu přesouvat peníze na jinou rozpočtovou položku. Dílčí části přináší v návrhu jednotlivé odbory, avšak konečné rozhodnutí má zastupitelstvo. Dále následuje fáze hospodaření podle schváleného rozpočtu. Další fáze je fází kontrolní, kdy odpovědné orgány obce kontrolují, jestli je dodržován plán. Kontrola může být buď předběžná, průběžná anebo následná. Následná kontrola patří mezi nejdůležitější ze všech tří zmíněných, napomáhá v sestavování rozpočtu nového. Další fází je hodnocení rozpočtu, který se mimo jiné realizuje závěrečným účtem, kde nalezneme veškeré informace. Obec je povinna závěrečný účet vyvěsit na svých internetových stránkách, včetně výsledku o přezkoumání hospodaření [9].

Existuje více možností, jak rozpočty tvořit. Mezi nejznámější metody tvorby rozpočtu patří:

- metoda participativního rozpočtování,
- metoda rozpočtování dle výsledku („Performance budgeting“),
- metoda nulového základu („Zero based Budgeting“),
- metoda přírůstková,
- metoda fixně stanoveného rozpočtu,
- metoda programového rozpočtování.

Rozhodnutí, jakým způsobem se bude k sestavování rozpočtu přistupovat, je na zastupitelstvu. Neexistuje žádný ideální způsob, zpravidla se užívá kombinace několika metod [9].

3 MÍSTNÍ ROZPOČTY

Státní rozpočet je plán hospodaření státu na nadcházející období. Ve většině případů se sestavuje na následující rok, v určitých mimořádných případech lze sestavovat i v průběhu roku, což se stalo během roku 2021, kdy byl rozpočet sestaven třikrát. Je sestavován na základě očekávaných výdajů a příjmů státu. Vychází ve formě zákona a musí být schválen Poslaneckou sněmovnou Parlamentu České republiky. Následně se o dodržování starají jednotlivá ministerstva. Stav na závěrečném účtu může být buď vyrovnaný, kdy se příjmy rovnají výdajům, avšak tento jev nenastává často. Další možností může být schodek, v praxi velice častá situace, kdy výdaje převyšují příjmy. Poslední možností je přebytek. Ten vzniká, pokud příjmy převyšují nad výdaji [14]. Rozpočet se skládá ze dvou složek. První složkou je výdajová část a druhou složkou je část příjmová [1].

3.1 Rozpočty územní samosprávy

Stejně jako stát musí mít svůj rozpočet, tak i územní samosprávné celky musí mít svůj rozpočet. Ten je velice úzce navázán na státní rozpočet. Stejně jako v případě státního rozpočtu se stanovuje na jeden kalendářní rok. Základním rozpočtem je rozpočet obcí, následuje rozpočet krajů, dobrovolných svazků obcí (mimorozpočtové peněžní formy) a rozpočet hlavního města Prahy. Rozpočty územní samosprávy mají příjmovou část a výdajovou část [1].

Příjmy do obecních rozpočtů

K základním kritériím příjmů obcí patří jejich dostatečná výnosnost, která obci zajistí do jisté míry samostatnost. Příjmy se řadí do čtyř kategorií. První kategorií, která je zároveň i tou nejvyšší, jsou příjmy daňové. Dále to jsou příjmy transferové, nedaňové a kapitálové. První tři kategorie příjmů patří do skupiny nenávratných příjmů a poslední (kapitálové příjmy) do skupiny příjmů návratných. Návratné příjmy musí obec splatit [1].

Mezi vůbec největší a nejobsáhlejší příjmy patří bezpochyby daňové příjmy. Tyto příjmy mohou tvořit až 50 % celého obecního příjmu. Tvoří je daně sdílené a svěřené, dále pak místní a správní poplatky. Tato suma je obvykle dále přerozdělována v obci na projekty, které odhlasuje zastupitelstvo. Sdílené daně jsou dále přerozdělovány do různých úrovní veřejného rozpočtu. Část se odvádí kraji, část do státního rozpočtu a část samozřejmě do obecního rozpočtu. Tyto příjmy jsou velice málo ovlivnitelné obcí. Na rozdíl od příjmů svěřených, kde

celá výše putuje pouze do rozpočtu obecního a také si obec tyto příjmy může do jisté míry sama regulovat. Mezi svěřené příjmy patří daně z nemovitostí a místní poplatky [15]. Kam a v jaké výši se investují finance z konkrétních daní, určuje zákon č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení daní [16].

Dalším příjmem jsou místní poplatky, které se také, stejně jako daň z nemovitostí, řadí do skupiny příjmů, které si obec může sama regulovat. V zákoně č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích [16], mají zastupitelé vymezeno, co a do jaké výše nejvíce mohou vybírat na místních poplatcích. Mezi místní poplatky v současnosti patří:

- poplatek ze psů,
- poplatek za lázeňský nebo rekreační pobyt,
- poplatek za užívání veřejného prostranství,
- poplatek ze vstupného,
- poplatek z ubytovací kapacity,
- poplatek za povolení k vjezdu s motorovým vozidlem do vybraných míst a částí měst,
- poplatek za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů,
- poplatek za zhodnocení stavebního pozemku možností jeho připojení na stavbu vodovodu nebo kanalizace [17].

Dalším příjmem jsou příjmy nedaňové. Nedaňové příjmy jsou více v odpovědnosti zastupitelstva. Tyto zdroje ovšem patří mezi ty nenávratné. Tento příjem je z velké části odvozen od hospodářské činnosti, ale pro obec je o dost menším příjmem než příjmy daňové [18].

Za rok 2019 činil celkový příjem obcí do státní pokladny 353 mld. Kč, za rok 2020 činil celkový příjem obcí 361 mld. Kč [18].

Výdaje obecních rozpočtů

Stejně jako příjmy mají výdaje své ukotvení v zákoně č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů. Velikost výdajů je do velké míry ovlivněna velikostí obce, počtem obyvatel a také velikostí kraje, ve kterém se obec nachází. Výdaje mohou být běžné a kapitálové. Běžné výdaje, také zvané neinvestiční, pokrývají platy a mzdy zaměstnanců,

úhrady veřejných statků a dalších. Zjednodušeně lze říci, že jde o výdaje běžné denní potřeby obyvatel. Z těchto výdajů jsou také financovány různé městské organizace. Tyto výdaje tvoří podstatně větší část výdajové složky obce. Výdaje kapitálové, které se také nazývají investiční, jsou určeny převážně na větší částky, které mohou sloužit jako investice pro obec. Například do cenných papírů a dlouhodobého majetku, ať už hmotného či nehmotného [9].

Výdaje se rozlišují dle účelu na:

- zemědělství a lesní hospodářství,
- průmyslová a ostatní odvětví hospodářství,
- služby pro obyvatelstvo,
- sociální věci a politika zaměstnanosti,
- bezpečnost státu a právní ochrana,
- všeobecná veřejná správa a služby [9].

Celkové výdaje obcí za rok 2019 činily 332 mld. Kč, v roce 2020 činily výdaje 347 mld. Kč [18].

4 ASPEKTY DAŇOVÉ TEORIE A DAŇOVÝ SYSTÉM

Daňový systém je závislý na aktuální veřejné politice. Ta určuje, jaká bude výše daní a jak bude vypadat daňový systém. Pojem veřejná politika není přesně definovaný. Jedná se o procesy a metody používané pro realizaci veřejných cílů. Během voleb mají voliči možnost si zvolit právě takovou vládu, která odpovídá jejich preferencím, co se zdanění týká. Veřejná politika má potenciál ovlivňovat redistribuční funkci daní. Veřejná politika může být aktivní nebo reaktivní. Při aktivní veřejné politice aktéři veřejných politik reagují na příležitosti, které nejvíce povedou k uspokojení veřejných zájmů. Naopak reaktivní politika je většinou provázána s právními předpisy, které fungují až jako reakce na danou situaci [19]. Aby mohl daňový systém správně fungovat, je potřeba dodržovat určité principy. Prvním z nich je princip všeobecnosti. Ten zajišťuje, že neexistuje žádná elitní skupina, která by byla z daňové povinnosti vyškrtuta. Dalšími jsou principy spravedlnosti a efektivnosti, ty budou blíže specifikovány. Mezi další principy patří princip flexibility a princip politické průhlednosti [15]

4.1 Daně a regulace společnosti

Princip spravedlnosti

Daňový systém by měl být nastaven tak, aby efektivně přinášel peníze do státního rozpočtu, ale nesmí se stát, že poplatníci nebudou mít za daň jak zaplatit. Tento princip se dá rozdělit na dvě skupiny. První je princip prospěchu (neboli užitku) a druhý je princip platební schopnosti (neboli berní způsobilosti). Co se týká principu prospěchu neboli užitku, má se za to, že každý poplatník má užitek z veřejných statků, kam právě vybrané daně putují, avšak je to velice subjektivní a nelze přesnou mírou určit, kdo má jak velký prospěch z veřejných statků. Výše daně by se v tomto případě měla odvíjet od toho, kdo má jak velký prospěch ze státních služeb, kdo má prospěch větší, platil by vyšší daň, kdo má prospěch menší, platil by daň nižší. Princip platební schopnosti je založen na tom, že každý by měl platit takovou daň, která ho finančně příliš nezatíží. Pro možnost užití tohoto principu je potřeba stanovit daňovou základnu. Ta se nejčastěji určuje z důchodu poplatníka, ale také z bohatství či spotřeby. V případě, že míra zdanění překročí psychologickou hranici poplatníka, může to vést až k odporu a tím k daňovým únikům [15].

Princip efektivity daní

Jelikož je daň transfer, tak se neobejde bez určitých nákladů. Jedná se o náklady administrativní a distorzní. Je potřeba vybírání daní přizpůsobit tak, aby administrativní náklady nepřevýšily výnosy, ideálně by měly náklady být co nejnižší. Vyšší náklady zvyšují míru neefektivnosti, a to je nežádoucí efekt [15].

Daňová incidence

Daňová incidence se též dá vysvětlit jako dopad daně na ekonomické subjekty. Na ekonomické subjekty daň dopadá dvěma různými způsoby. Prvním z nich je zákonný dopad daně a druhým je skutečný (nebo také efektivní) dopad daně. Z ekonomického hlediska je důležitý ten druhý zmíněný, a to dopad efektivní [21].

V případě daně za jednotlivce nebo společnost může docházet ke dvojímu přesunu daně. Přesuny mohou být dopředu (na kupujícího) anebo dozadu (na prodávajícího) a to probíhá na trzích výrobků, výrobních faktorů či kapitálu. Při přesunu dopředu může dojít k nárůstu spotřebitelských cen, naopak při přesunu dozadu může dojít ke změnám cen kapitálu a výrobních faktorů. Daňový přesun lze udělat čtyřmi způsoby. První z nich je přesun nulový, zde nedochází k žádnému přesunu daně. Dále lze udělat přesun částečný, kdy je přesunuta jen určitá část daně. Dalším přesunem může být přesun plný neboli stoprocentní. A v poslední řadě se jedná o přesun, který je více jak stoprocentní, avšak ten se objevuje v ojedinělých případech. Velikost daňového přesunu záleží na několika ukazatelích. První z nich určuje charakter trhu (monopolní, dokonale konkurenční), dále záleží na elasticitách nabídky a poptávky. Přesun může také záležet na velikosti samotné daně. Dalšími významnými faktory daňového přesunu a dopadu jsou významnost zdaněného trhu, otevřenost ekonomiky a časový faktor. Zdanění může mít dopady mikroekonomické i makroekonomické. Mikroekonomické dopady se projeví při rozdělování důchodů a efektivnosti využívání zdrojů. Dopady makroekonomické mohou mít vliv na cenovou hladinu, zaměstnanost a růst ekonomiky [21].

Psychologická hranice zdanění

Aby bylo co nejvíce zamezeno daňovým únikům, vláda musí pomocí veřejných politik nastavit hranici zdanění. Při určování výše daně je potřeba přihlížet nejen k hranici ekonomické, ale také k psychologické hranici zdanění. Každý daňový subjekt má individuálně určenou svou

únosnou hranici, kdy daň nevnímá anebo vnímá, ale není pro něj velkou zátěží. V případě, že je tato hranice překročena, může dojít u subjektu k daňovému odporu a tím vést k daňovým únikům. K tomuto může dojít i v případě, že daň je pro daný subjekt nespravedlivá. Problém nastává v určení, co je a co není spravedlivé, protože každý občan vnímá spravedlnost jinak, tudíž se jedná čistě o subjektivní pocit. Psychologická hranice zdanění může být ovlivněna hned několika faktory a může se v průběhu času měnit. Mezi ovlivňující faktory patří kupříkladu média, administrativa, vnitřní i vnější vlivy, dále také mentalita dané společnosti [21].

Důchodový a substituční efekt zdanění

Daně mají dopad na důchod poplatníka, snižují jeho disponibilní důchod. To má za následek, že poplatník se snaží dosáhnout co nejvyššího užitku ze zdanění při co nejnižším daňovém zatížení. Důchodový efekt zapříčiní, že poplatník je chudší, spotřebuje méně statků, ale pracuje více i na úkor svého volného času. V případě, že důchodový efekt je příliš velký, může dojít ke změně preferencí spotřebitele a tím k substitučnímu efektu. Zmíněné efekty mají vliv i na ochotu pracovat a na investice domácností. Obecně platí, že vyšší daně snižují ekonomickou aktivitu a nižší daně ji naopak zvyšují [22].

Daně z pohledu komunity

Daně jsou obecně více zatěžující pro obyvatele s nižšími příjmy, nežli pro ty s vyššími. Při nižším příjmu zbyde menší disponibilní důchod a tím méně na investování a případné spoření. Vnímání daní se odvíjí od více společenských aspektů, než jen od příjmů. Vliv má i vzdělání a je možná i úzká vazba pohledu na danou věc s volenou politickou stranou. Ale celkově spíše platí, že vnímání daně je spíše subjektivní a individuální záležitost, kdy každý vidí spravedlnost výběru daně na jiné hranici. Aby byla daň pro obyvatelstvo akceptovatelnější, je potřeba splnit pět základních kritérií pro tzv. „dobrou daň“, mezi ně patří [15]:

- spravedlnost,
- efektivnost,
- pozitivní vlivy na ekonomické chování subjektů (omezení těch negativních),
- vhodný vliv na makroekonomické agregáty,
- politická průhlednost.

Aby bylo subjektivně dosaženo spravedlnosti, což je v očích občanů vnímáno jako nejdůležitější, větší část občanů s nižšími příjmy je pro progresivní zdanění příjmů u občanů s vyššími příjmy, tedy vyšší odvody od více příjmových občanů. Třídění daní podle stupně progrese je důležité zejména u daňové spravedlnosti, kdy je potřeba vědět, jestli platí vyšší daň bohatí či chudí. Daně se mohou třídit:

- daň proporcionální – míra zdanění zůstává stejná, i když důchod roste,
- daň progresivní – nejčastěji je spojována s daní důchodovou, kdy daň roste s růstem důchodu,
- daň regresivní – míra zdanění klesá, pokud důchod roste [15].

4.2 Daně a daňový systém

Daně tvoří základ pro státní příjmy. Každý občan se setkal minimálně s daní z přidané hodnoty (DPH). Daňová soustava ČR se dělí na dvě skupiny První z nich jsou daně nepřímé. Tam patří DPH a selektivní daně, jejichž výše je již obsažena v ceně výrobku, popřípadě služby. Další skupina jsou daně přímé. Přímé daně mají určenou osobu na úhradu této daně. Daň je platbou povinnou, nikdo si nemůže vybrat, zda daň chce či nechce platit. Dále daň lze označit jako nenávratnou. Pokud se nejedná o přeplatek na dani a pokud je daň správně vypočtena, nikdo nemá nárok na její vrácení. Za daň občan nedostane žádné konkrétní zboží nebo službu, jedná se tedy o neekvivalentní platbu [22].

4.2.1 Daně přímé

Přímá daň se vyznačuje tím, že má přesně určeného cílového plátce. Mezi přímé daně řadíme daně z příjmů a daně majetkové. Poplatník platí na úkor svého majetku či důchodu.

Daně z příjmů

Tato daň souvisí s příjmovou složkou osob. A to jak fyzických, tak právnických. Příjmy se netýkají pouze příjmů ze závislé činnosti, ale také kupříkladu z nájmu. Daň z příjmů fyzických osob (DPFO) se dotýká každého občana, který má nějaký příjem. Příjem může být například ze závislé činnosti, z činnosti OSVČ, nebo z pronájmu nemovitých věcí. Správné fungování upravuje zákon č.586/1992 sb. o daních z příjmů [23]. Daně se odvádějí státu, vždy v pravidelných intervalech. V případě zaměstnanců daň každý měsíc odvádí zaměstnavatel.

Jedná se o příjmy pravidelné, ale i jednorázové. Existuje i celá řada příjmů, které se danit nemusí, nejsou předmětem daně. Mezi příjmy, které nejsou předmětem daně, spadají převážně náklady na cestování, pracovní oděvy poskytnuté zaměstnavatelem a velké množství dalších. Základní daňová sazba u FO je v současnosti 15 %. Daň z příjmů právnických osob (DPPO) se dotýká v podstatě zaměstnavatelů FO. Správné fungování je ošetřeno v zákoně č. 586/1992 sb. o daních z příjmů (stejně jako DPFO). U PO rozlišujeme výnosy, které nejsou předmětem daně, jsou osvobozené anebo jsou již zdaněné. Stejně jako u FO, je zde celá řada příjmů, jež jsou osvobozené, popřípadě příjmů, které spadají do kategorie daňově uznatelné náklady. Základní daňová sazba u PO je v současnosti 19 % [23].

Majetkové daně

Daň z nabytí nemovitých věcí – Tato daň byla zrušena ke dni 26. 9. 2020. Nicméně dlouhý čas se uplatňovala jako příjem pro obce, kde onen nabytý pozemek či dům stál. Fungování daně upravovalo Zákonné opatření Senátu č. 340/2013 Sb. Daň se týkala budov a pozemků. Základem daně byla takzvaná nabývací hodnota. Tou mohla být sjednaná cena, zjištěná cena či zvláštní cena, stanovení proběhlo ke dni, kdy nastalo nabytí nemovitosti. Sazba pro platbu činila 4 % z nabývací hodnoty [24].

Silniční daň – Zdrojem úpravy této daně je zákon č.16/1993 sb. o dani silniční. Všechna motorová vozidla a jejich přípojná vozidla, která jsou registrovaná, provozovaná či používaná k podnikání v ČR jsou předmětem této daně. Výnos z této daně je použit na opravu, údržbu a realizaci nové dopravní infrastruktury [25].

Daň z nemovitých věcí – Daň bude blíže popsána v kapitole č. 5. Tato daň je další z daní majetkových. Zdanění se týká každého, kdo vlastní nějakou nemovitou věc. Dělí se na daň z pozemků a daň ze staveb. Upravuje ji zákon č. 338/1992 Sb. Jedná se o jeden z hlavních příjmů obce, přestože rentabilita této daně není příliš vysoká. Vzhledem ke stavu státního rozpočtu není prognóza, že by daň měla být zrušena [26]. Vlastnictví dané nemovitosti je dáno na Katastr nemovitostí (KN). Vlastník, který je napsán v KN, je zároveň povinen tuto daň hradit. Do této daně nespádají například lesnické pozemky nebo pozemky, které patří ČR. Pozemky se řadí do určitých skupin, a tak i jejich sazba daně. Například užitkové pozemky se daní 0,75 % a hospodářské lesy se daní sumou 0,23 %. U ostatních pozemků se částka počítá na $1 m^2$ v jednotlivých kategoriích. Nejvyšší koeficient pro výpočet mají pozemky, které jsou

určeny například pro průmysl, zde částka za 1 m² činí 5,00 Kč. V případě stavebních pozemků se koeficient určuje velikostí obce, konkrétněji počtem obyvatel dané obce [27].

Ostatní daně

Daň z hazardních her – Zdanění provozovatele hazardních her upravuje zákon č. 187/2016 Sb., o dani z hazardních her. Nahrazuje dřívější zákon o loteriích, sázkách a jiných podobných hrách. Tuto daň hradí provozovatel, který má oprávnění hazardní hry provozovat. Daň se stanoví jako součet všech dílčích daní (celkem jich je 8), dvě z nich jsou daně částkou 35 %, zbývajících šest je daněno 23 % [28].

4.2.2 Daně nepřímé

Nepřímá daň je právě takovou daní, kterou každý platí při zakoupení zboží či služeb. Daň nemá předem určeného plátce.

Selektivní daně

Selektivní daně patří do skupiny spotřebních daní a týkají se pouze určité skupiny zboží či služeb. Je podobná dani z přidané hodnoty, avšak ta není selektivní, ale univerzální. Dělí se na dvě skupiny – ekologické daně a spotřební daně. O tyto daně se zajímá celní úřad, nikoliv Finanční úřad (FÚ), jak tomu bylo u ostatních daní [29].

Ekologická daň – Tato daň se někdy také uvádí jako daň energetická. Cílem této skupiny daní je snížit poptávku po ekologicky znečišťujících palivech. Daň má zakotvení v zákoně č. 261/2007 sb. o stabilizaci veřejných rozpočtů. Daň je jednorázová při prodeji konečnému spotřebiteli. U této daně převládá spíše motivační úmysl, nežli úmysl přivést velké množství peněz do státní pokladny. Do této skupiny daní spadají daně z elektřiny, pevných paliv, zemního plynu a pohonných hmot [25].

Spotřební daň – Spotřební daň je nepřímá selektivní daň, která se stará o koordinaci cen určitých komodit. Daň se řídí zákonem č. 353/2003 sb. o spotřebních daních [23].

DPH

Daň z přidané hodnoty je jedním z vyšších příjmů do státní pokladny. Řadí se do skupin takzvaných univerzálních daní. Je upravena v zákoně č. 235/2004 sb. o dani z přidané hodnoty

[23]. Platí se automaticky se zbožím či službou. V případě, že se jedná o poplatníka (kupujícího zboží), se nepodává daňové přiznání. To ovšem neplatí v případě plátce. Plátce může být buď zákonem určený, nebo dobrovolný. Osoba povinná k dani musí v pravidelných intervalech odvádět daňové přiznání a popřípadě doměřit a uhradit zbývající daň. V současné době jsou v ČR tři sazby. První snížená sazba činí 15 % a uplatňuje se zejména na potraviny či stravovací služby. Druhá snížená sazba činí 10 % a uplatňuje se na zboží a služby, které jsou vymezeny v zákoně. Například se jedná o služby kadeřnictví, nebo prodej knih. Třetí sazbou je sazba základní a ta činí 21 %. Do této kategorie spadá například oblečení, elektronika, elektřina, pohonné hmoty, alkohol a tabákové výrobky [23][25].

4.3 Daňové povinnosti spojené s vlastnictvím nemovitostí

Vlastnictví nemovitosti je spojeno s několika daněmi. V minulosti existovala i daň z nabytí nemovitosti, ale byla zrušena v září 2020. Zásadní daní, která je spojená s vlastnictvím nemovitostí, je daň z nemovitých věcí, ta je popsána v kapitole páté.

4.3.1 Daň z příjmů

Při prodeji vzniká prodávajícímu povinnost přiznat příjem. V tomto případě se daň vypočítává 15 % ze zisku, tedy z rozdílu mezi prodejní a pořizovací cenou nemovitosti. Prodejní cena musí být vyšší než pořizovací cena. Do celkové ceny lze zahrnout i náklady spojené s prodejem, jako například služby makléře. Pokud se nemovitost prodala se ztrátou, daň z příjmu se platit nemusí. V případě, že byl naplněn časový test, se daň z příjmů nemusí hradit. Ten se počítá od doby, kdy nemovitost byla ve vlastnictví současného prodejce až po dobu, kdy byl dokončen prodej. Pokud byla nemovitost pořízena a nebyla určena pro bydlení do 1. 1. 2021, platí lhůta pro osvobození od daně 5 let, po tomto datu se lhůta mění na 10 let. Pokud nemovitost byla užívána, časový test se zkracuje na 2 roky. V tomto případě se lze osvobodit od daně z příjmu, i když je celá částka z prodeje použita na nové bydlení. Daň z příjmu se platí také při pronájmu nemovitosti, tedy když majitel svou nemovitost pronajímá, vzniká mu povinnost příjem z nájmu přiznat v daňovém přiznání. V případě fyzické osoby se daň řídí § 9 z. Č. 586/1992 Sb. O daních z příjmů [31].

4.3.2 Zdanění ubytovacích služeb

Pokud je nemovitost využívána jako ubytovací zařízení, i zde je potřeba danit příjmy. Zde je tenká hranice mezi ubytováním a nájmem. Rozhodná je doba, po kterou je pobyt nabízen. Pokud je ubytování myšleno dlouhodobě, jedná se o nájem, pokud jde o krátkodobé ubytování, většinou spojené s relaxací, jedná se o ubytovací službu. V případě, že se jedná o ubytovací službu, je majitel považován za podnikatele, a tudíž své příjmy z této činnosti musí danit podle § 7 z. Č. 586/1992 Sb. O daních z příjmů [32].

5 DAŇ Z NEMOVITÝCH VĚCÍ

Tato daň je v ČR řazena mezi daně přímé (in rem – ukládaná na věc) majetkové a je upravena v zákoně č. 338/1992 sb., o dani z nemovitých věcí. V zákoně je vymezeno například, kdo je poplatník, kdo je plátce, co je předmětem daně. Patří mezi přímé daně proto, že je vybírána na konkrétní nemovitost, a ta musí mít svého vlastníka. Řadí se mezi nejdéle vybírané daně. Na našem území byly zmínky o této dani již ve 12. století, avšak v jiné podobě, než je tomu nyní. Tehdy se vybírala daň z obdělávané půdy a z městských domů. Povinnost platit daň se zakládá na vlastnictví dané věci, nikoliv na důchodu poplatníka. Daň patří mezi daně místní. To znamená, že celý výtěžek z této daně patří obci. Správcem této daně je FÚ, který obec zbavuje velké administrativy v souvislosti s touto daní. Obci pošle až vybranou daň. Potenciální nevýhodou pro obec může být, že dostává od FÚ pouze souhrnné informace, nikoliv dílčí. Základ daně (ZD) se zaokrouhluje na celé koruny nebo m² nahoru, vypočítaná daň se také zaokrouhluje na celé koruny nahoru. Zdaňovacím obdobím je jeden kalendářní rok. Daňové přiznání se podává do 31.1 následujícího roku za předpokladu, že na danou nemovitost dosud nebylo žádné přiznání podáno. V případě, že na nemovitosti dojde k nějaké změně během předchozího kalendářního roku, která je zavedena na KN, je plátce povinen podat v této věci nové přiznání. Pokud nemovitost vlastní více vlastníků, podává přiznání vždy jeden z vlastníků. V případě, že se jeden vlastník rozhodne podat sám za sebe, podává přiznání pouze za svůj podíl. Zdali je potřeba vypočítat daňovou povinnost domu se zahradou, je potřeba zvlášť spočítat daň z pozemku a zvlášť daň z budovy a následně je sečíst [33].

5.1 Daň z pozemků

Daň z nemovitých věcí tvoří daň z pozemků a daň ze staveb a jednotek. Výměra nemovitosti se zakládá na výpisu z KN, kde je vymezená výměra pozemku, výměra budov a staveb. Na základě těchto údajů lze stanovit cenu a tím i daň. V zákoně jsou vymezené jednotlivé pojmy, které je potřeba znát. Jedná se například o pojem poplatník. Tím se občan stane v momentě, kdy danou nemovitost začne vlastnit. Může to být i nájemce, ale musí být zapsán v KN. Z této skutečnosti plyne povinnost, a tou je podat přiznání k dani z nemovitých věcí a řádně platit vyměřenou daň. Na finančních úřadech bývá vyvěšeno, kdo je zapsán v KN, avšak nemá podané přiznání. Zde může dojít k penalizaci. V zákoně je také vymezen ZD. Ten se dělí do tří kategorií. Pro pozemky, které zajišťují plodiny (jako jsou orné půdy, chmelnice, vinice ...), se násobí skutečná výměra pozemku v m² cenou, která je stanovená ve vyhlášce za

1 m², kterou vydává Ministerstvo zemědělství. Další kategorií jsou výlovné rybníky a hospodářské lesy. Zde se výměra násobí částkou 3,80 Kč/m². A poslední skupinou jsou ostatní pozemky. Zde se může jednat i o tzv. daň specifickou. Jako ZD zde slouží skutečná výměra pozemků zjištěná k 1. lednu. Poslední částí pozemkových daní jsou sazby. Sazba daně je algoritmus, kterým se ze základu daně vypočte daňová povinnost. Zde je velice důležité mít správně označený pozemek. Sazba může být pevná nebo poměrná. Pevná sazba je taková, která je vyjádřena v peněžních jednotkách. Naopak daň poměrná je vyjádřena procentuálně. Pro potřeby běžného občana je většinou nejdůležitější daň ze stavebních pozemků. U orné půdy, chmelnic, vinic, zahrad a ovocných sadů je sazba 0,75 %. U hospodářských lesů a chovných rybníků je sazba 0,25 %. Jelikož zde je ZD vyjádřen peněžně, sazba se počítá poměrem a tedy procenty. U první skupiny je sazba vyšší, protože se zde předpokládá vyšší výnosnost [34].

Tabulka 2 - Druhy pozemků a sazba daně

Druh pozemku	Sazba daně
Orné půdy, chmelnice, vinice, zahrady, ovocné sady	0,75 %
Trvalé travní porosty, hospodářské lesy a rybníky s intenzivním a průmyslovým chovem ryb	0,25 %
Sazba daně u pozemků ostatních ploch nebo zastavěných ploch a nádvoří s výjimkou zpevněných ploch pozemků	0,20 Kč/ m ²
Zpevněné plochy pozemků, užívané k následující podnikatelské činnosti: zemědělské prvovýroby, lesní a vodní hospodářství	1 Kč / 1 m ²
Zpevněné plochy pozemků, užívané k následující podnikatelské činnosti: průmysl, stavebnictví, doprava, energetika, ostatní zemědělská výroba, ostatní podnikatelská činnost	5 Kč / 1 m ²
Stavební pozemky	2 Kč / 1 m ²
Ostatní plochy, zastavěné plochy a nádvoří	0,20 Kč / 1 m ²

Zdroj: vlastní zpracování dle [27]

Pokud se jedná o pozemek stavební, je zde další kritérium, které určuje sazbu daně. A tím je velikost obce, protože je pravidlem, že ve velkém městě je pozemek dražší než na malém městě či vsi. Výše zmíněná sazba (2 Kč / 1 m²) se následně násobí koeficientem podle velikosti obce neboli podle počtu obyvatel, a to následujícím způsobem [34]:

- do 1 000 obyvatel koeficient 1,0,
- od 1 001 do 6 000 obyvatel koeficient 1,4,
- od 6 001 do 10 000 obyvatel koeficient 1,6,
- od 10 001 do 25 000 obyvatel koeficient 2,0,

- od 25 001 do 50 000 obyvatel koeficient 2,5,
- nad 50 000 obyvatel a ve statutárních městech, Františkových Lázních, Luhačovicích, Mariánských Lázních a Poděbradech koeficient 3,5,
- v Praze koeficient 4, 5.

5.2 Daň ze staveb a jednotek

Daň ze staveb a jednotek je druhá oblast, kterou se zabývá zákon č. 338/1992 sb., o dani z nemovitých věcí. Struktura je v podstatě stejná jako u daně z pozemků. Rozdíl nastává v základu daně. Zde se ZD vypočítá jako výměra zastavěné plochy v m². Jako zastavěnou plochu lze považovat část odpovídající nadzemní části stavby. Pokud se jedná o bytovou jednotku v budově, kde je více bytů, násobí se koeficientem 1,22. Pokud se nejedná o takovýto bytový dům, je koeficient 1,20. Rozdíl zde je i u sazby, a to v tom, že všechny sazby zde jsou pevné. Čili vyjádřené v peněžních jednotkách. Sazba se liší podle typu budovy, a zda je budova určena k podnikání. Přehled sazeb je v tabulce 3 [25].

Tabulka 3 - Stavby a sazby daně

Stavba nebo zastavěná plocha určená	Základní sazba daně za v Kč/m ²
Obytný dům (+ ostatní budovy příslušné k budově, přesahující 16 m ²)	2 Kč / m ²
Rodinnou rekreaci (vyjma garáže)	6 Kč / m ²
Garáž	8 Kč / m ²
Podnikání v zemědělské prvovýrobě, lesním nebo vodním hospodářství	2 Kč / m ²
Podnikání v průmyslu, stavebnictví, dopravě, energetice nebo ostatní zemědělské výrobě	10 Kč / m ²
Ostatní druhy podnikání	10 Kč / m ²
Ostatní zdanitelné stavby	6 Kč / m ²
Ostatní zdanitelné jednotky	2 Kč / m ²

Zdroj: vlastní zpracování dle [27]

V případě, že nadzemní podlaží přesahuje dvě třetiny zastavěné plochy, se zvyšuje ZD o 0,75 Kč / m². Stejně jako u daně z pozemků, i zde platí koeficienty podle velikosti obce. Ty jsou stejné pro obě daně, jak pro daň z pozemků, tak pro daň ze staveb.

5.3 Místní koeficient

Daň z nemovitých věcí má povinnost vybírat každá obec. Obec může do jisté míry regulovat koeficienty. Místní koeficient obci umožní zvýšit nebo snížit daň z nemovitých věcí. Vztahuje se na celé katastrální území obce a všechny nemovitosti v ní. Obec tak učiní obecně závaznou vyhláškou. Tu má povinnost vyvěsit na své úřední desce a svému příslušnému správci daně nejpozději pátý den platnosti. Obec může stanovit koeficient ve výši 1,1 až 5, s přesností na jedno desetinné místo. Dále výpočet probíhá standardně. Všechny místní koeficienty lze dohledat na daňovém portálu Finanční správy České republiky, nebo na úřední desce dané obce [25].

5.4 Osvobození od daně

V zákoně je vymezen prostor pro podmínky, kdy je poplatník osvobozen od této daně. Zvláště je vymezen pro pozemky a zvláště pro budovy, a to konkrétně v §4 a §9. Osvobození lze uplatnit pouze tehdy, pokud není nemovitost pronajímána za účelem podnikání. Pokud se jedná o pozemek či stavbu ve vlastnictví státu, uplatňuje se zde osvobození od daně. Dalším případem je, že je nemovitost ve vlastnictví dané obce. Osvobozeny jsou také nemovitosti, které spadají k veřejně prospěšným účelům. K tomuto se řadí například parky, sportoviště, kostely a kaple, školní zařízení nebo například knihovny a muzea [25].

5.5 Daň z nemovitostí v průběhu let

Daň, tak jak je známa v dnešní době, je v ČR od roku 1993. Již od tohoto roku patřila výnosnost této daně ze 100 % obci. Během své existence prošla několika právními úpravami. Jednou z těch zásadnějších pro obce bylo v roce 2008 umožnění osvobození některých zemědělských pozemků. Zde záleželo pouze na jejich vlastním uvážení. A zároveň bylo obcím umožněno manipulovat s již výše zmíněným koeficientem pro stanovení daně a místním koeficientem. V roce 2014 nabyl zákon současné podoby na základě nového občanského zákoníku. A také změnil svůj název z daně z nemovitostí na daň z nemovitých věcí. Daň z nemovitých věcí není daní, ze které plyne vysoký příjem, ale pro obce je to 100 % příjem. Veškeré výnosy mohou přímo využít. V předchozích deseti letech měla daň rostoucí tendenci. Je to mimo jiné způsobeno tím, že Češi častěji kupují domy a byty na investici [1].

6 VÝZKUM VE ZVOLENÉM PROSTŘEDÍ

Následující část je věnována výzkumu, který probíhal zejména pomocí dotazníkového šetření mezi obyvateli městysu Všetaty u Mělníka[35]. Dále byl proveden rozhovor se starostou městyse Všetaty. Dotazník byl zpracován v elektronické podobě pomocí online platformy Vyplň.to a následně rozeslán pomocí facebookových stránek obce, kde je celkem 1713 členů, z celkového počtu obyvatel 2329. Respondenty tohoto dotazníku byli občané starší 18 let. Dotazníkem byl zjišťován postoj obyvatel k dani z nemovitých věcí. Dotazník se skládal celkem ze 17 otázek. Z toho dvě byly zaměřené na základní charakteristiky obyvatel a zbývající se zabývaly daným tématem. Při zpracování byly otázky rozděleny do čtyř bloků. Další částí výzkumu byl polostrukturovaný individuální rozhovor se starostou obce. Polostrukturovaný rozhovor je pro daný výzkum nejvhodnější. Rozhovor probíhá pomocí připravených otázek a případné možnosti se dotazovaného dále improvizovaně ptát. Část otázek na starostu byla ve shodě s otázkami pro obyvatele, aby byla možná následná dílčí komparace [36].

6.1 Určení reprezentativního vzorku

Určení reprezentativního vzorku mělo několik společných požadavků. Prvním z nich bylo bydliště ve Všetatech, dalším vlastnění nemovitosti v daném městysu a poslední více než 18 let věku. Počet respondentů byl určen procentuálně. Vzhledem k počtu obyvatel, kteří ve Všetatech žijí, se řadí podle tabulky počtů respondentů na základě počtu populace do skupiny, kdy je potřeba 7,5 % jako reprezentativní vzorek. Počet respondentů potřebných pro reprezentativní vzorek činí 7,5 % z 2329 a to je celkem 174 obyvatel [37].

Tabulka 4 - Velikost vzorku

Velikost populace	Velikost vzorku (pravděpodobnostní výběry)
Do 100 jednotek	80 %
Do 1000 jednotek	40 %
Do 10 000 jednotek	7,50 %
Do 100 000 jednotek	1,50 %
Do 1 000 000 jednotek	0,25 %
Do 10 000 000 jednotek	0,045 %

Zdroj: vlastní zpracování dle [37]

7 MĚSTYS VŠETATY

Jelikož průzkum proběhl v městysu Všetaty, je zde uvedeno krátké představení městyse. Městys se nachází ve Středočeském kraji v okrese Mělník. K datu 1. 1. 2021 zde žilo 2329 obyvatel. Dělí se na dvě katastrální území, která jsou vzájemně oddělena železnicí. Jedná se o část Všetaty a část Přívory. Současným starostou městyse je Robert Sokol. Jako obec s rozšířenou působností mají Všetaty město Neratovice. V městysu je školka, škola, obchod a zdravotní středisko. Městys zároveň leží na železničním uzlu, není tedy problém se vlakem dostat do Prahy, do Kolína, Turnova či do Ústí nad Labem. Městys je obehnan polí a žádná obec není přímo přilehlá Všetatům. Na rozdíl od ostatních menších obcí kolem Prahy, městys nenechává rozpozemkovat pole kolem městyse a neposouvá své hranice. Tím, že v městysu žijí občané delší čas, není velká možnost, kde si koupit pozemek a stavět, v městysu tedy není velká míra stěhování. K Všetatům patří velká firma na obalový materiál THIMM s.r.o., která se nachází na pokraji Všetat, nezasahuje tedy do vesnického rázu. Dále je ve Všetatech mnoho drobných podnikatelů. Management městyse se v posledních letech, od posledních voleb, snaží zvelebovat městys pro své obyvatele například v podobě revitalizace parku v Přívorech, nebo stavbou workoutového hřiště v obou částech městyse. Ve Všetatech jsou různé organizace a spolky, které v městysu fungují pro občany. Ty pořádají různé akce v městysu. Mezi největší spolek se řadí TJ Sokol, který funguje jak ve Všetatech, tak v Přívorech. Každá část městyse má svůj oddíl Sokola. V sokolských tělocvičnách se každoročně koná několik plesů, většinou ostatních spolků, jako jsou myslivci, dobrovolní hasiči, nebo rybáři. Nejaktivnější, co se týká pořádání akcí, jsou Přívorské ženy a Rodinné centrum, společně se Sokolem (Česká obec sokolská) konají různé společenské akce [38].

7.1 Hospodaření městyse

Tato kapitola je věnována hospodaření městyse v letech 2018–2021. Mezi rozpočtem schváleným a skutečným je poměrně velký rozdíl. Někdy se dařilo šetřit a tím výdaje snížit oproti očekávání, někdy se nedařilo a výdaje byly vyšší než očekávaný stav. Avšak každý rok ze všech čtyř zkoumaných, byly příjmy do rozpočtu vždy vyšší než očekávané.

Jak je vidět na tabulce 5, v roce 2018 a 2019 výdajová stránka rozpočtu přesáhla očekávanou míru. V roce 2018 byly reálné výdaje o 3 182 000,- Kč vyšší, nežli bylo schváleno. Ovšem příjem vyšší oproti očekávání a to o 7 882 269,- Kč. V roce 2019 nebyl rozdíl mezi

schváleným a reálným rozpočtem vzhledem k částkám tak výrazný, jednalo se o 1 973 000,- Kč, o které bylo reálně více vydáno než se očekávalo. V letech 2020 a 2021 byl mezi schváleným rozpočtem a reálným rozpočtem velký rozdíl. V obou letech byly reálné výdaje přes 38 mil. nižší než schválený rozpočet. Důvodem snížení byl covid, kdy se spousta plánovaných investic pozastavilo či posunulo do dalších let. Částky příjmové byly v letech 2020 a 2021 nižší než v předchozích dvou letech, ale i přesto byly vyšší nežli schválený rozpočet [39].

Tabulka 5 - Příjmy a výdaje městysu

Výdajový rozpočet	2018	2019	2020	2021
Schválený	52,281 mil	41,111 mil	70,063 mil	91,039 mil
Reálný	55,463 mil	43,084 mil	31,473 mil	51,997 mil
Rozdíl schválený x reálný	3,182 mil	1,973 mil	-38,589 mil	-39,041 mil

Příjmový rozpočet	2018	2019	2020	2021
Schválený	34,630 mil	42,565 mil	56,304 mil	50,501 mil
Reálný	42,512 mil	47,158 mil	58,395 mil	52,959 mil
Rozdíl schválený x reálný	7,882 mil	4,593 mil	2,091 mil	2,458 mil

Zdroj: vlastní zpracování dle [39]

Mezi nejvýznamnější příjmy do obecního rozpočtu se řadí příjmy daňové. Daňové příjmy několikanásobně převyšují ostatní příjmy, jak lze vidět v tabulce 6. Ve čtvrté kapitole bylo zmíněno, že daňové příjmy mohou tvořit až 50 % z celkového příjmu. V městysu Všetaty, jak je vidět v tabulce níže, daňové příjmy tuto míru přesahují. Pouze v roce 2020 byly celkové daňové příjmy 63 % z celkového příjmu v daném roce, a to proto, že obec měla zvýšené příjmy v podobě transferů, a to v hodnotě přes 17 mil. Nedaňové příjmy a přijaté transfery se za zkoumané období v obci standardně dosahují přibližně 10 % z celkového příjmu. Nejnižší příjmy tvoří kapitálové příjmy. Na rozdíl od prvních třech příjmů, které se pohybují v milionových částkách, se kapitálové příjmy pohybují v částkách tisícových [39].

Tabulka 6 - Příjmy městysu

Příjmy	2018		2019		2020		2021	
Daňové příjmy	36,44 mil	85 %	38,51 mil	81 %	36,85 mil	63 %	41,35 mil	78 %
Nedaňové příjmy	3,29 mil	8 %	3,45 mil	7 %	3,88 mil	6,50 %	4,1 mil	8 %
Přijaté transfery	2,46 mil	6 %	5,17 mil	11 %	17,37 mil	30 %	6,94 mil	13 %
Kapitálové příjmy	321,39 tis	1 %	377,4 tis	1 %	298,25 tis	0,50 %	526,76 tis	1 %
Celkem	42,511 mil	100 %	47,507 mil	100 %	58,398 mil	100 %	52,916 mil	100 %

Zdroj: vlastní zpracování dle [39]

Jelikož daňové příjmy mají největší zastoupení v celkovém příjmu, bude krátce rozebrána skladba jednotlivých příjmových položek. Stejně jako ve státním rozpočtu mají daně z přidané hodnoty největší zastoupení. Jak je vidět v tabulce 7, v případě Všetat byly příjmy z DPH ve zkoumaném období vyšší než 40 % z celkového daňového příjmu. Mezi další významné příjmy, co se týká procentuálního zastoupení, patří daně z příjmů, jak fyzických, tak právnických osob. Ve sledovaném období byly první tři roky poměrně stabilní. Daň z příjmů PO činila kolem 18 % a daň z příjmů FO činila přibližně 23 %. Avšak v posledním zkoumaném roce se situace otočila a bylo více vybráno na dani z příjmů FO. Místní poplatky a daně z nemovitých věcí mají podobné procentuální zastoupení. Nejnižší příjmy pro obec tvoří daně z hazardních her, správní poplatky a poplatky ohledně životního prostředí. Daně v oblasti hazardních her byly v posledních dvou zkoumaných letech mnohem nižší, protože do roku 2019 byl v městysu hostinec, kde byly herní automaty [39].

Tabulka 7- Daňové příjmy městysu

Daňové příjmy	2018	2019	2020	2021
DPH	15,63 mil	16,35 mil	16,65 mil	19,65 mil
Daň z příjmů PO	6,83 mil	7,26 mil	6,23 mil	8,74 mil
Daň z příjmů FO	8,61 mil	9,70 mil	9,41 mil	7,91 mil
Místní poplatky z vybraných činností a služeb	1,66 mil	1,66 mil	1,56 mil	2,11 mil
Daně v oblasti hazardních her	985,47 tis	950,47 tis	230,16 tis	289,87 tis
Správní poplatky	404,04 tis	338,90 tis	314,46 tis	319,44 tis
Poplatky v oblasti ŽP	86,73 tis	18,28 tis	15,20 tis	43,32 tis
Daně z nemovitých věcí	2,23 mil	2,26 mil	2,43 mil	2,29 mil
CELKEM	36,440 mil	38,538 mil	34,410 mil	41,353 mil

Zdroj: vlastní zpracování dle [39]

7.2 Daň z nemovitých věcí v městysu Všetaty

Všetaty spadají podle počtu obyvatel do skupiny koeficientu ve výši 1,4. Celkový podíl na příjmech tvoří daň z nemovitých věcí kolem 5 %. Jedná se o příjem, který připadá celý městysu. Všetaty mají jako svůj úřad s rozšířenou působností Neratovice. Neratovice jsou správce daně pro výběr daní z nemovitostí z budov a pozemků, který spadají pod katastrální území Všetaty [40].

Jak je vidět v tabulce 8, největší zastoupení na dani z nemovitých věcí mají orné půdy, chmelnice, zahrady a ovocné sady. Všechny zkoumané roky tvoří výnosy z těchto pozemků přes 35 % celkového příjmu z daně z nemovitých věcí, v celkové částce přes 800 tis Kč. Cena pozemku ve Všetatech pro pozemky typu A–D podle § 5 odst. 1 a 2 zákona č. 338/1992 Sb. Zákon České národní rady o dani z nemovitých věcí je v městysu pro tento rok vyčíslena na 11,55 Kč/m². Mezi další vyšší položky se řadí budovy, které slouží pro podnikatelskou činnost v průmyslu, stavebnictví, dopravě a zemědělství. Ty mají zastoupení v příjmech všechny zkoumané roky kolem 18 % v celkové částce kolem 420 tis. Kč. Další vyšší položkou jsou jako příjem obecního rozpočtu výnosy z obytných domů.

Tabulka 8 - Daň z nemovitých věcí v městysu Všetaty

		2018	2019	2020	2021
A	Orná půda, chmelnice, vinice, zahrada, ovocný sad	828 741,30 Kč	822 614,16 Kč	817 861,83 Kč	813 284,07 Kč
B	Trvalý travní porost	1 787,04 Kč	1 810,43 Kč	1 805,93 Kč	1 376,50 Kč
C	Hospodářský les	670,14 Kč	678,91 Kč	677,22 Kč	688,25 Kč
E	Zastavěná plocha a nádvoří	36 411,01 Kč	36 208,60 Kč	36 344,40 Kč	35 789,09 Kč
F	Stavební pozemek	5 807,89 Kč	2 941,95 Kč	2 708,90 Kč	3 900,09 Kč
G	Ostatní plocha	79 746,80 Kč	86 221,73 Kč	85 104,58 Kč	86 949,13 Kč
H	Obytný dům	318 540,45 Kč	320 672,42 Kč	323 036,24 Kč	321 642,95 Kč
I	Ostatní stavba tvořící příslušenství k obytnému domu	74 609,05 Kč	73 775,02 Kč	72 463,05 Kč	70 201,67 Kč
J	Stavba pro individuální rekreaci, rodinný dům využíváný pro individuální rekreaci	9 381,98 Kč	9 504,76 Kč	8 803,92 Kč	8 259,02 Kč
K	Stavba plnicí doplňkovou funkci ke stavbě pro individuální rekreaci	670,14 Kč	678,91 Kč	677,22 Kč	688,25 Kč
L	Garáž vystavěná odděleně od obytného domu	49 813,83 Kč	50 692,04 Kč	52 597,79 Kč	54 142,47 Kč
M	Stavba užívaná pro podnikatelskou činnost – zemědělská prvovýroba, lesní a vodní hospodářství	55 174,96 Kč	55 218,12 Kč	55 758,18 Kč	55 289,55 Kč
N	Stavba užívaná pro podnikatelskou činnost – průmysl, stavebnictví, doprava, energetika, ostatní zemědělská výroba	422 188,96 Kč	422 735,42 Kč	421 008,09 Kč	459 063,87 Kč
O	Stavba užívaná pro podnikatelskou činnost – ostatní podnikatelská činnost	173 343,19 Kč	173 574,98 Kč	175 626,97 Kč	189 039,79 Kč
P	Ostatní stavba	50 260,59 Kč	50 013,13 Kč	48 760,19 Kč	39 689,18 Kč
R	Byt	8 711,84 Kč	10 183,67 Kč	10 158,37 Kč	9 635,52 Kč
X	Zpevněné plochy pozemků, užívané k následující podnikatelské činnosti: zemědělské prvovýroby, lesní a vodní hospodářství	6 701,41 Kč	6 789,11 Kč	6 772,25 Kč	6 653,10 Kč
Y	Zpevněné plochy pozemků, užívané k následující podnikatelské činnosti: průmysl, stavebnictví, doprava, energetika, ostatní zemědělská výroba, ostatní podnikatelská činnost	111 243,44 Kč	138 724,20 Kč	137 250,90 Kč	137 879,75 Kč
	Celkem výnos	2 233 804,03 Kč	2 263 037,57 Kč	2 257 416,04 Kč	2 294 172,26 Kč

zdroj: vlastní zpracování, dle [41]

8 VÝSLEDKY VÝZKUMU

8.1 Dotazníkové šetření

Na obrázku 2 lze vidět, že dotazníkové šetření proběhlo v období od 21. 3. 2022 do 9. 4. 2022. Celkem se dotazníkového šetření zúčastnilo 181 respondentů, což je o sedm více, než bylo stanovené minimum. Průměrná doba vyplnění dotazníku byla 3 minuty a 18 vteřin, takže respondentům dotazník nezabral příliš času. Návratnost dotazníku byla 87,9 %. Výstupy z dotazníku byly zpracovány v tabulkovém programu Excel. Součástí výstupů jsou tabulky s různými provázanostmi a také grafy s četnostmi. Zpracování dotazníku bylo rozděleno na čtyři bloky. Prvním blokem byly otázky, které charakterizovaly respondenty. Dalším blokem otázek bylo, jak je daň z nemovitých věcí vnímána občany. Dalším blokem byly otázky vztahující se k dani z nemovitých věcí a jejímu potenciálu regulovat společnost. Posledním blokem otázek je, do jaké míry je nezbytné daň vybírat. U otázek, kde je větší rozptýlení odpovědí, je pomocí tabulek vyjádřen vztah odpovědí k pohlaví či věku.

ZÁKLADNÍ ÚDAJE O PROVEDENÉM PRŮZKUMU

Autor průzkumu:	Monika Ondraczková
Šetření:	21. 03. 2022 – 09. 04. 2022
Počet respondentů:	181
Počet otázek (max/průměr):	17 / 15.92
Použité ochrany:	žádné
Zobrazení otázek:	celý dotazník najednou
Návratnost dotazníků:	87,9 %
Návratnost dotazníků je dána poměrem vyplněných a zobrazených dotazníků. Jedná se o orientační údaj, který nebere v potaz ty oslovené respondenty, kteří ani nezobrazili úvodní text (neklikli na odkaz na dotazník).	
Průměrná doba vyplňování:	00.03:18

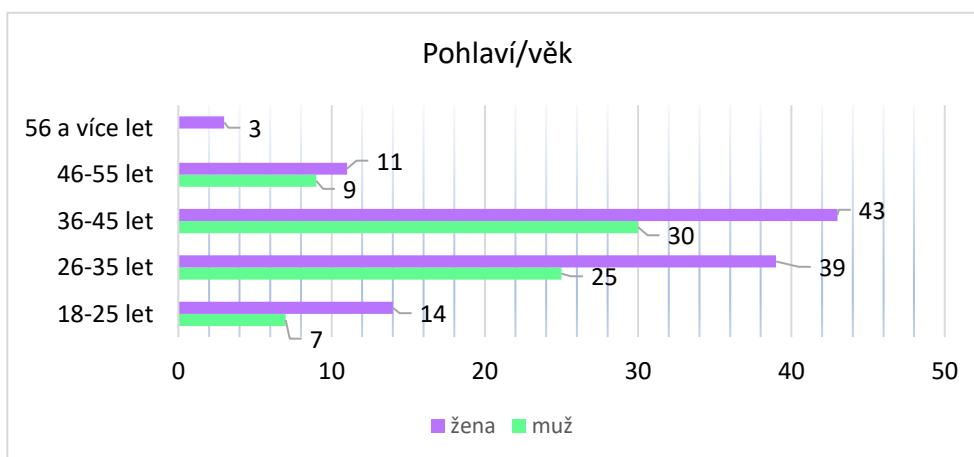
Obrázek 2 - Údaje z průzkumu

Zdroj: vlastní zpracování dle dotazníkového šetření

Charakteristika respondentů

První otázkou bylo pohlaví. Obrázek 3 prezentuje, že dotazníkového šetření se zúčastnilo celkem 110 žen (procentuální zastoupení 60,77 %) a 71 mužů (procentuální zastoupení 39,23 %). Další otázka zjišťovala věkové rozložení respondentů. Věkové rozmezí

bylo od 18 let. Největší zastoupení měli občané v rozmezí od 36 do 45 let a to v celkovém počtu 73 (40,33 %). Dále věkové zastoupení 26-35 let v celkovém počtu 64 osob (35,36 %). Další kategorie je obsazena občany v letech 18-25 a to v celkovém počtu 21 osob (11,6 %). Předposlední věkovou kategorií zastoupili obyvatelé v letech 46-55 v celkovém počtu 20 (11,05 %). Poslední kategorií byli obyvatelé v letech 56 a více s celkovým počtem 3 (1,66 %). Takto nízké číslo starších 56 let může být způsobeno tím, že průzkum probíhal přes Facebook.

Obrázek 3 - Charakteristika respondentů

Zdroj: vlastní zpracování dle dotazníkového šetření

Daň z nemovitých věcí – jak je vnímána obyvateli

Druhý blok otázek byl zaměřen na zjištění celkového povědomí obyvatel městysu o dani z nemovitých věcí, místním koeficientu a důležitost daně z nemovitých věcí pro městys. Cílem otázky, zda občané vědí, co je koeficient, bylo zjistit celkové povědomí obyvatel městysu o místním koeficientu. Větší část obyvatel ví, co koeficient je. Celkové množství 105 (58,01 %) odpovědělo, že ví, co koeficient je. Celkem 50 (27,62 %) občanů neví, co je koeficient a 26 (14,36 %) občanů neví jistě. Další otázka souvisela s otázkou předchozí. Odpověď je pouze od občanů, kteří vědí, co koeficient je. Otázka byla zaměřena na to, zda občané vědí, kde koeficient mohou zjistit. Větší část z dotazovaných, kterým tato otázka byla k dispozici, odpověděla ano. Tudiž 78 (72,9 %) respondentů ví, kde si mohou koeficient zjistit či ověřit. Celkový počet 29 (27,1 %) z těch občanů co vědí, co koeficient je už nevědí, kde si zjistit či ověřit výši v dané obci. Další otázka tohoto bloku zjišťovala, zda občané vědí, že celková výše, která se vybere na dani z nemovitých věcí, je výlučným příjmem městysu. Odpověď byla téměř vyrovnaná, avšak více občanů ví, že příjem jde celý městysu. Celkový počet 102 (56,35 %) osob ví, že jde

o 100 % příjem městysu. Zbývajících 79 (43,65 %) respondentů neví, že výnos z této daně patří celý městysu, ve které se daň vybírá. Poslední otázka v daném bloku zjišťovala, zda občané považují částku, která se vybere v městysu na dani z nemovitých věcí, za významnou pro městys. Celkem 72 (39,78 %) respondentů si myslí, že příjem pro obec spíše důležitý není. Podobné procento osob si myslí, že příjem je pro obec spíše důležitý a to celkem 70 (38,67 %) respondentů. V tabulce 9 je vidět, jak částku, kterou obec vybere na dani z nemovitých věcí, vnímají jednotlivé věkové kategorie a pohlaví.

Tabulka 9 – Význam daně z nemovitých věcí pro městys

Pohlaví	Věk	<i>Daň z nemovitých věcí činí 2,3 mil. Kč. Považujete tuto částku pro městys za významnou?</i>							
		Ano		Spíše ano		Spíše ne		Ne	
Muž	18-25 let	1	14,3 %	2	28,6 %	3	42,9 %	1	14,3 %
	26-35 let	2	8,0 %	8	32,0 %	12	48,0 %	3	12,0 %
	36-45 let	4	13,3 %	8	26,7 %	16	53,3 %	2	6,7 %
	46-55 let		0,0 %	2	22,2 %	6	66,7 %	1	11,1 %
Žena	18-25 let	2	14,3 %	4	28,6 %	5	35,7 %	3	21,4 %
	26-35 let	3	7,7 %	16	41,0 %	16	41,0 %	4	10,3 %
	36-45 let	11	25,6 %	23	53,5 %	9	20,9 %		0,0 %
	46-55 let	2	18,2 %	5	45,5 %	4	36,4 %		0,0 %
	56 a více let		0,0 %	2	66,7 %	1	33,3 %		0,0 %
Celkový součet		25		70		72		14	

Zdroj: vlastní zpracování dle dotazníkového šetření

Daň z nemovitých věcí – potenciál k regulaci komunity

Třetí blok otázek byl zaměřen na daň z nemovitých věcí a její potenciál k regulaci místní komunity. Blok se skládá celkem z osmi otázek, tudíž se jedná o nejobsáhlejší blok. První otázkou je, zda by občané přistoupili na případné zvýšení daně z nemovitých věcí pomoci místního koeficientu. Výsledky této otázky lze považovat za překvapující. Více než polovina občanů by neměla problém přistoupit na vyšší daň z nemovitých věcí. Celkem 101 osob odpovědělo, že by přistoupili na případné zvýšení, aby pomohli městysu zvýšit příjmy. Z toho 39 (21,55 %) respondentů by přistoupilo na zvýšení jen na předem určenou dobu. Zbývajících 62 (34,25 %) respondentů by nemělo problém se zvýšením. Se zvýšením by nejmenší problém měli respondenti, kteří nyní platí daň z nemovitých věcí do 999 Kč, viz tabulka 10

Tabulka 10 – Postoj občanů ke zvýšení daně z nemovitých věcí

Výše daně z nemovitých věcí	Přistoupil/a byste na případné zvýšení daně z nemovitých věcí?						Celkem	
	Ne		Ano, ale pouze na předem určenou dobu		Ano			
0-499 Kč	11	27,5 %	11	27,5 %	18	45,0 %	100 %	40
500-999 Kč	31	36,5 %	20	23,5 %	34	40,0 %	100 %	85
1000-1999 Kč	31	67,4 %	7	15,2 %	8	17,4 %	100 %	46
2000-4999 Kč	6	75,0 %	1	12,5 %	1	12,5 %	100 %	8
5000 Kč a více	1	50,0 %		0,0 %	1	50,0 %	100 %	2

Zdroj: vlastní zpracování dle dotazníkového šetření

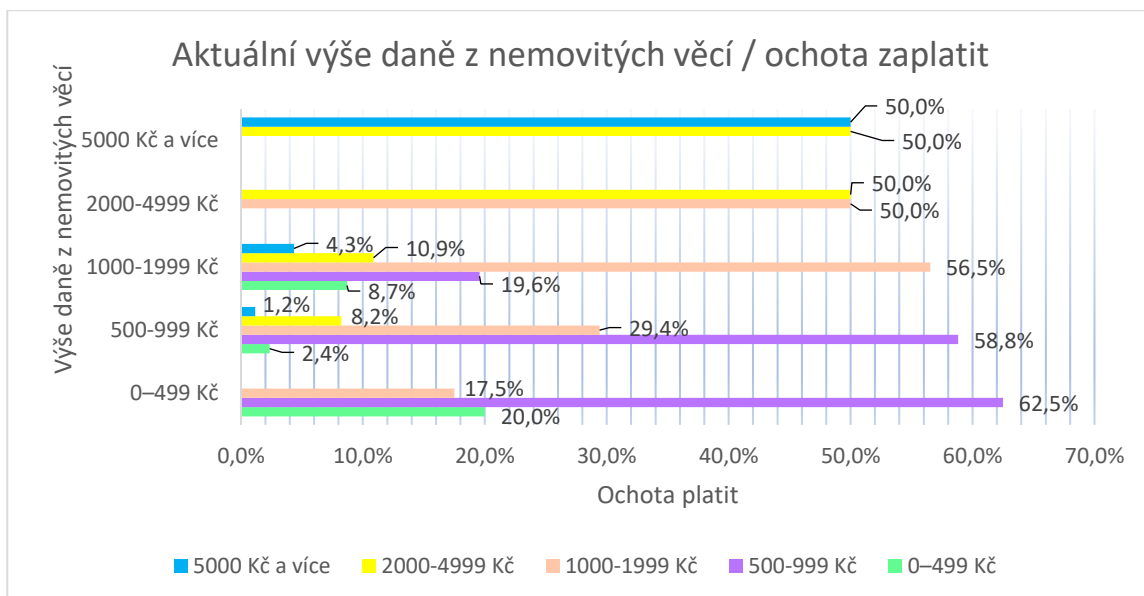
Další otázka v tomto bloku měla za cíl zjistit od obyvatel, zda vnímají svojí aktuální výši daně z nemovitých věcí jako přiměřenou. Celkově 149 (82,32 %) respondentů svou daň z nemovitých věcí považuje za přiměřenou. Pouze 32 (17,68 %) svou daň považuje za nepřiměřenou. Dále bylo zjišťováno, kolik aktuálně respondenti platí na dani z nemovitých věcí. Možnosti odpovědí byly v rozmezí, aby respondenti neměli pocit, že jsou nuceni do odpovědi osobnějšího typu. Jak je vidět v tabulce 11, nejvíce zastoupená zde byla částka 500-999 Kč, toto rozmezí označilo celkem 85 (46,96 %) respondentů. V případě mužů se částky pohybují v mírně vyšších číslech než u žen. Dva z mužů mají dokonce vyšší daň z nemovitých věcí než 5000 Kč, a to ve věkovém rozmezí 26-45 let. Nejvíce žen ve věku 26-35 let označilo jako svou daň z nemovitých věcí nejnížší možnou, a to do 499 Kč.

Tabulka 11 - Částka daně z nemovitých věcí v závislosti na pohlaví a věku

Pohlaví	Věk	<i>Ve Vašem případě je platba daně z nemovitých věcí:</i>									
		0-499 Kč		500-999 Kč		1000-1999 Kč		2000-4999 Kč		5000 Kč a více	
Muž	18-25 let	2	28,6 %	3	42,9 %	2	28,6 %		0,0 %		0,0 %
	26-35 let	4	16,0 %	2	48,0 %	6	24,0 %	2	8,0 %	1	4,0 %
	36-45 let	7	23,3 %	13	43,3 %	8	26,7 %	1	3,3 %	1	3,3 %
	46-55 let	1	11,1 %	5	55,6 %	2	22,2 %	1	11,1 %		0,0 %
Žena	18-25 let	3	21,4 %	7	50,0 %	4	28,6 %		0,0 %		0,0 %
	26-35 let	16	41,0 %	15	38,5 %	6	15,4 %	2	5,1 %		0,0 %
	36-45 let	4	9,3 %	22	51,2 %	15	34,9 %	2	4,7 %		0,0 %
	46-55 let	2	18,2 %	7	63,6 %	2	18,2 %		0,0 %		0,0 %
	56 a více let	1	33,3 %	1	33,3 %	1	33,3 %		0,0 %		0,0 %
Celkový součet		40		85		46		8		2	

Zdroj: vlastní zpracování dle dotazníkového šetření

Další otázka v daném bloku zjišťovala, kolik by byli jednotliví respondenti ochotni maximálně na dani z nemovitých věcí zaplatit. Na obrázku 4 lze vidět, že největší počet respondentů, celkem 84 (46,41 %), by byl ochoten zaplatit na dani z nemovitých věcí maximální částku 500-999 Kč. Mezi nimi bylo i mnoho respondentů, kteří daň v této výši již platí, anebo platí vyšší částku. Další skupina respondentů uvedla jako maximální možnou únosnou výši daně z nemovitých věcí 1000-1999 Kč. Tuto variantu zvolilo 62 (34,25 %) respondentů. Poslední tři kategorie byli zvoleni menším počtem uživatelů. Pro možnost 2000-4999 se rozhodlo celkem 17 (9,39 %) respondentů, pro možnost 0-499 Kč se rozhodlo celkem 14 (7,73 %) respondentů a celkem 4 (2,21 %) občané by byli ochotni přistoupit na daň z nemovitých věcí vyšší než 5000 Kč.

Obrázek 4 - Výše daně z nemovitých věcí a ochota platit

Zdroj: vlastní zpracování dle dotazníkového šetření

Další otázka byla velice důležitá. Zjišťovala, zda daň z nemovitých věcí zatěžuje rozpočet daného respondenta. Více osob si myslí, že daň z nemovitých věcí není příliš zatěžující pro jejich rozpočet. Celkem 88 (48,62 %) respondentů si myslí, že daň spíše nezatěžuje jejich rozpočet. Daň není zatěžující pro 61 (33,7 %) respondentů. Daň je nějakým způsobem zatěžující pro 32 osob. Vnímání je také závislé na věku a pohlaví osob, jak je vidět v tabulce 12.

Tabulka 12 – Vnímání poplatku z daně z nemovitých věcí v souvislosti s rozpočtem respondentů

Pohlaví	Věk	<i>Považujete daň z nemovitých věcí za položku, která zatěžuje Váš rozpočet?</i>							
		ano		spíše ano		spíše ne		ne	
Muž	18-25 let	1	14,3 %	2	28,6 %	3	42,9 %	1	14,3 %
	26-35 let	1	4,0 %	3	12,0 %	13	52,0 %	8	32,0 %
	36-45 let	2	6,7 %	4	13,3 %	16	53,3 %	8	26,7 %
	46-55 let		0,0 %	1	11,1 %	5	55,6 %	3	33,3 %
Žena	18-25 let	3	21,4 %	2	14,3 %	5	35,7 %	4	28,6 %
	26-35 let	2	5,1 %	3	7,7 %	18	46,2 %	16	41,0 %
	36-45 let	1	2,3 %	5	11,6 %	19	44,2 %	18	41,9 %
	46-55 let	1	9,1 %	1	9,1 %	6	54,5 %	3	27,3 %
	56 a více let		0,0 %		0,0 %	3	100,0 %		0,0 %

Zdroj: vlastní zpracování dle dotazníkového šetření

Následující otázka patřila zároveň do bloku otázek, jaký má daň potenciál k regulaci společnosti i do bloku, jak je daň důležitá pro městys. Otázka měla za cíl zjistit od obyvatel, zda má podle nich zvýšení daně z nemovitých věcí možnost ovlivnit komunální volby. Větší část osob si myslí, že zvýšení daně by nemuselo negativně ovlivnit pozici současného vedení v komunálních volbách. Celkový počet 150 (82,8 %) respondentů si myslí, že by případné zvýšení nemuselo ovlivnit průběh voleb. Jak je vidět v tabulce 13, výjimkou byli pouze muži ve věku 18-25 let, kteří nejvíce uváděli, že zvýšení by spíše mohlo ovlivnit průběh komunálních voleb (42,9 %).

Tabulka 13 - Zvýšení koeficientu daně z nemovitých věcí a negativní vliv na volby

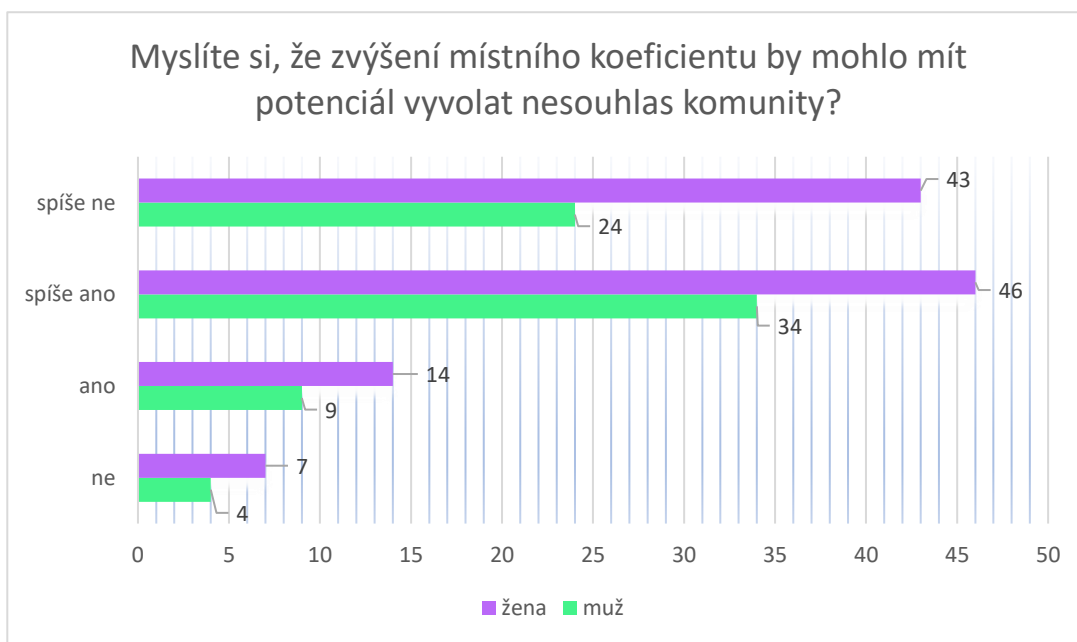
Pohlaví	Věk	Myslíte, že by zvýšení koeficientu daně z nemovitých věcí mělo potenciál negativně ovlivnit postavení současného vedení v komunálních volbách?									
		Ano		Spíše ano		Spíše ne		Ne			
Muž	18-25 let	1	14,3 %	3	42,9 %	2	28,6 %	1	14,3 %	Celkem	7
	26-35 let	2	8,0 %	2	8,0 %	19	76,0 %	2	8,0 %		25
	36-45 let	2	6,7 %	5	16,7 %	19	63,3 %	4	13,3 %		30
	46-55 let	1	11,1 %	1	11,1 %	7	77,8 %		0,0 %		9
Muž celkem		6		11		47		7			71
Žena	18-25 let	2	14,3 %	1	7,1 %	9	64,3 %	2	14,3 %		14
	26-35 let	4	10,3 %	3	7,7 %	1	79,5 %	1	2,6 %		39
	36-45 let		0,0 %	2	4,7 %	34	79,1 %	7	16,3 %		43
	46-55 let	1	9,1 %	1	9,1 %	7	63,6 %	2	18,2 %		11
	56 a více let		0,0 %		0,0 %	3	100,0 %		0,0 %		3
Žena celkem		7		7		84		12		110	
Celkový součet		13		18		131		19		181	

Zdroj: vlastní zpracování dle dotazníkového šetření

Poslední dvě otázky v tomto bloku spolu souvisely. Zjišťovaly, zda podle obyvatel je možné, že by případné zvýšení místního koeficientu mohlo vyvolat nesouhlas komunity, a případně jak by takový nesouhlas mohl vypadat. Jak je vidět na obrázku 5, odpovědi byly téměř vyrovnané, ale převažovaly názory, že by mohlo případné zvýšení vyvolat nesouhlas komunity. Celkem 103 (56,91 %) obyvatel si myslí, že by zvýšení mohlo nějakým způsobem ovlivnit vnímání komunity. Celkem 43 (60,6 %) mužů si myslí, že by případné zvýšení mohlo vyvolat nesouhlas komunity. Ženy také hlasovaly pro to, že by zvýšení daně z nemovitých věcí mohlo vyvolat nesouhlas komunity, a to celkem 60 (54,5 %). U žen rozdíly v odpovědích nebyly tak

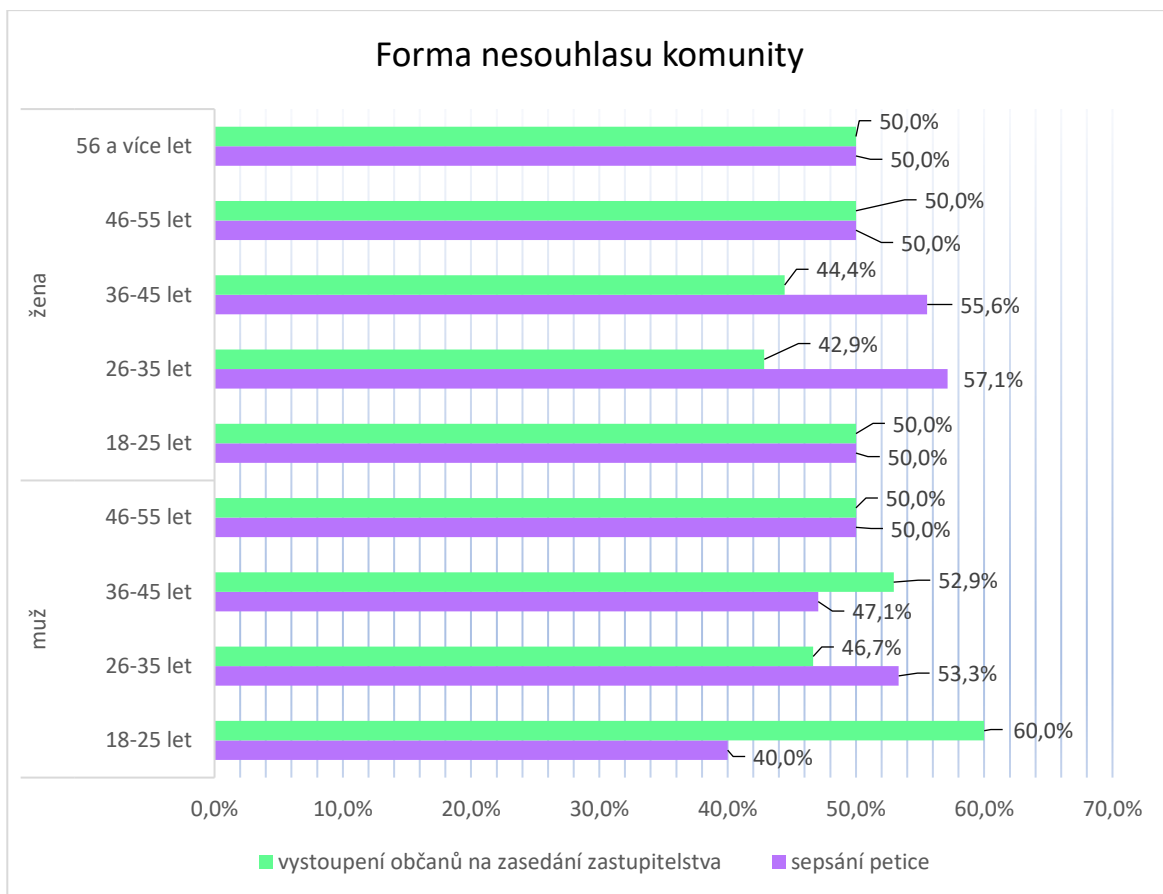
velké, jako u mužů. Celkem 28 (39,4 %) mužů si myslí, že by zvýšení nemělo vliv na komunitu, u žen je to celkem 50 (45,5 %).

Poslední otázka byla nepovinná. Byla pouze pro respondenty, kteří si myslí, že případné zvýšení daně z nemovitých věcí by mohlo vyvolat nesouhlas komunity. Měla za cíl zjistit, jakou formu nesouhlasu by mohlo mít případné zvýšení daně z nemovitých věcí. V otázce měli respondenti možnost vyjádřit svůj názor, nicméně tuto možnost nikdo nevyužil. Na obrázku 6 lze vidět, že větší množství osob se přiklání k variantě sepsání petice a to celkem 54 (51,92 %), k variantě vystoupení na zasedání zastupitelstva se přiklonilo celkem 50 (48,08 %) respondentů. Muži měli odpovědi velmi vyrovnané, ale více se jich klonilo k vystoupení nespokojených občanů na zasedání zastupitelstva. Ženy se spíše přikláněly k možnosti sepsání petice.

Obrázek 5 - Vyvolání nesouhlasu komunity

Zdroj: vlastní zpracování dle dotazníkového šetření

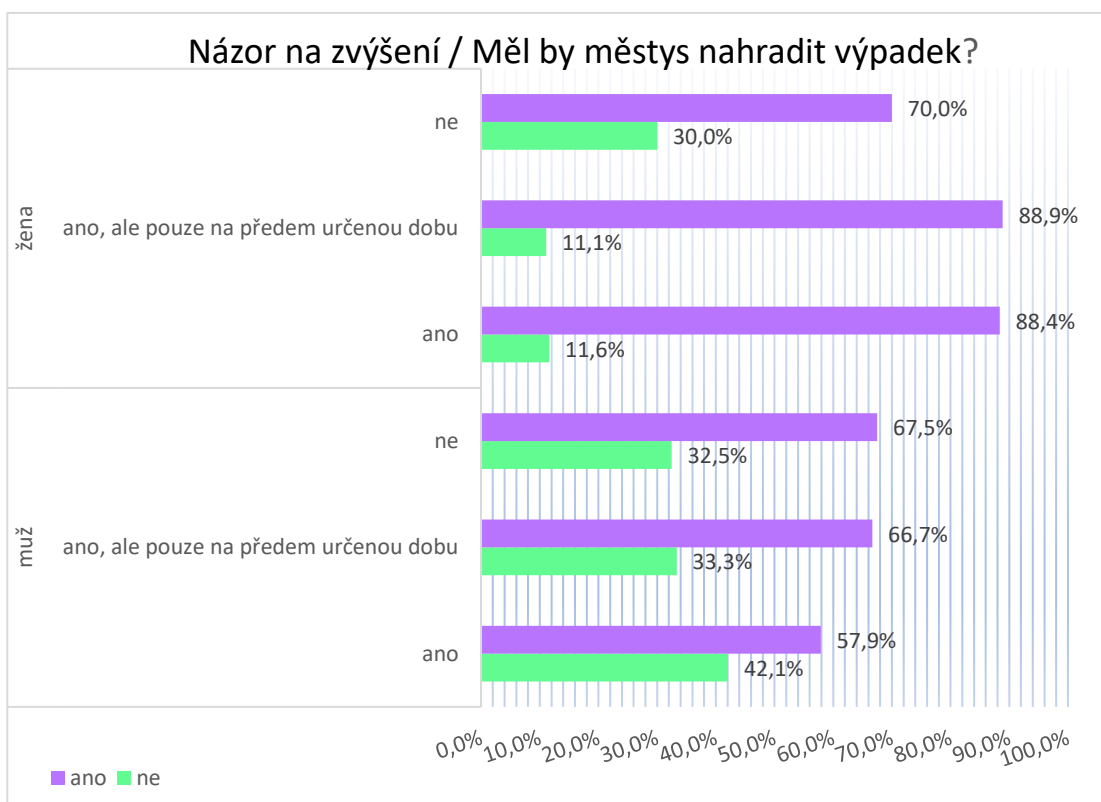
Obrázek 6 - Forma nesouhlasu komunity

Zdroj: vlastní zpracování dle dotazníkového šetření

Výběr daně z nemovitosti

Poslední blok otázek se skládal ze tří otázek, které měly zjistit, zda si obyvatelé myslí, že je daň z nemovitých věcí pro městyš nezbytné vybírat. První otázkou bylo, zda by městyš měl nějakým způsobem nahradit výpadek financí, pokud by došlo k vyřazení daně z nemovitých věcí. V případě výpadku daně z nemovitých věcí si 136 (75,14 %) respondentů myslí, že by městyš nějakým způsobem měla nahradit tento výpadek. Pouze 45 (24,86 %) respondentů si myslí, že není třeba případný výpadek nějak nahradit. Jak lze vidět na obrázku 7, větší část osob, kteří by nepřistoupili na zvýšení, si myslí, že by městyš tento výpadek měl nějak nahradit. Následující otázka byla nepovinná. Vyplňovali ji občané, kteří v předchozí otázce odpověděli, že by městyš měl nějakým způsobem výpadek nahradit. V této otázce měli možnost se vyjádřit, jak by podle jejich názoru, městyš měl nahradit výpadek. Nejvíce osob, celkem 80 (58,39 %), si myslí, že by městyš měl případný výpadek daně z nemovitých věcí

nahradit dotacemi. Další velkou skupinou jsou občané, kteří si myslí, že by městys měl snížit investice městysu.

Obrázek 7- Náhrada výpadku daně z nemovitých věcí v závislosti na ochotě platit

Zdroj: vlastní zpracování dle dotazníkového šetření

Poslední otázka zjišťovala, kam by občané nejvíce ocenili, kdyby městys investoval v případě, že by byl navýšen místní koeficient a tím měl městys větší příjmy. V této otázce měli občané možnost vyjádřit svůj názor, kromě předem daných odpovědí. Avšak tuto možnost, doplnění vlastního názoru, využilo pouze šest občanů. Jak je vidět v tabulce 13, nejvíce hlasů získala cyklostezka, kterou volili převážně mladší občané do věku 35 let. Další v pořadí je revitalizace zeleně, pro kterou hlasovalo celkem 51 (28,2 %) občanů, nejvíce ve věku 36-45 let. Na třetím místě je rekonstrukce osvětlení, která v části městysu již proběhla v roce 2021 a zbývající osvětlení je v plánu rekonstruovat později. V této otázce byla možnost zvolit vlastní návrh. Vlastní návrhy dostaly pouze po jednom hlasu každý. Jako vlastní návrh občané uvedli zázemí pro děti, rekonstrukce cest, radary v obci, oprava silnic, modernizace hřiště a opravu zdravotního střediska.

Tabulka 14 - Investice do městysu v závislosti na věku

		Věk												
		18-25 let		26-35 let		36-45 let		46-55 let		56 a více let				
Investice obce	Cyklostezka	11	52,4 %	30	46,9 %	19	26,0 %	2	10,0 %		0,0 %	Celkem	62	34,3 %
	Modernizace hřiště		0,0 %	1	1,6 %		0,0 %		0,0 %		0,0 %		1	0,6 %
	Oprava silnic	1	4,8 %		0,0 %		0,0 %		0,0 %		0,0 %		1	0,6 %
	Oprava zdravotního střediska		0,0 %		0,0 %		0,0 %	1	5,0 %		0,0 %		1	0,6 %
	Přívorská škola	2	9,5 %	8	12,5 %	15	20,5 %	1	5,0 %		0,0 %		26	14,4 %
	Radary v obci pro zajištění bezpečnosti		0,0 %		0,0 %	1	1,4 %		0,0 %		0,0 %		1	0,6 %
	Rekonstrukce cest		0,0 %	1	1,6 %		0,0 %		0,0 %		0,0 %		1	0,6 %
	Rekonstrukce osvětlení	3	14,3 %	10	15,6 %	14	19,2 %	8	40,0 %	1	33,3 %		36	19,9 %
	Revitalizace zeleně	4	19,0 %	14	21,9 %	23	31,5 %	8	40,0 %	2	66,7 %		51	28,2 %
	Zázemí pro děti		0,0 %		0,0 %	1	1,4 %		0,0 %		0,0 %		1	0,6 %
Celkový součet		21		64		73		20		3			181	

Zdroj: vlastní zpracování dle dotazníkového šetření

8.2 Rozhovor se starostou městysu Všetaty

Dne 5. 4. 2022 proběhl rozhovor se starostou městysu Všetaty Robertem Sokolem. Rozhovor se skládal ze 13 otázek. Rozhovor byl polostrukturovaný (také znám jako polostandartizovaný) [36]. Rozhovor byl, stejně jako u dotazníkového šetření, rozdělen do čtyř bloků v kontextu daně z nemovitosti jako nástroje veřejné politiky a souvisejících oblastí. Prvním blokem bylo, jak moc je pro městys daň z nemovitých věcí nezbytná, dalším blokem byl starostův názor na to, jak daň vnímají obyvatelé a posledním blokem, který byl společný i pro dotazníkové šetření, bylo, jaký má daň potenciál regulovat společnost. Poslední blok se týkal starosty, jako manažera.

Daň z nemovitých věcí – nezbytnost pro městys

Prvním blokem byly otázky, které se zabývají tím, jak moc je daň z nemovitých věcí pro městys nezbytná. Jako první byla starostovi položena otázka, kterou tazatelka zjišťovala, zda částka, která se vybere na dani z nemovitých věcí, v současné době přibližně 2,5 mil., je významným příjmem. Starosta tento příjem vnímá jako příjem na rozmezí důležitého a nedůležitého. Městys má i vyšší příjmy, ale příjem z této daně je v plné výši příjem městysu. Další otázka navazovala na předchozí. Měla za cíl zjistit, zda v případě výpadku příjmu z daně z nemovitých věcí by měl městys nějakým způsobem nahradit výpadek v příjmech. Starosta je

názoru, že by městys musel snížit své investice, ale nebyla by to přílišná ztráta. Poslední otázka v tomto bloku byla, zda příjem daně z nemovitých věcí ovlivňuje poskytované služby. Podle starosty je to určitý bonus, za který mohou poskytovat pro své občany více služeb. Daň z nemovitých věcí tedy do určité míry ovlivňuje veřejnou politiku a s tím související spektrum poskytovaných služeb.

Jak daň vnímají obyvatelé

Druhá část otázek se týkala názoru na to, jak daň z nemovitých věcí vnímají obyvatelé. První otázkou v tomto bloku bylo, zda si starosta myslí, že pokud by byla zvýšena daň z nemovitých věcí, mělo by případné zvýšení potenciál změnit náladu komunity vůči vedení městysu. Starosta odpověděl, že kdykoliv se občanům zvýší daně nebo jiné poplatky, změní to náladu v dané komunitě. Další otázkou v této části bylo, zda starosta uvažoval nad tím, že by zastupitelstvu navrhl zvýšení daně z nemovitých věcí pomocí místního koeficientu u některých částí či typů pozemků. Odpověď od starosty byla, že nic takového městys zatím neplánuje. Kdyby se v budoucnu mělo něco takového odehrát, tak pouze u průmyslových zón, tudíž pro běžného občana to bude maximálně přínos, protože by to přineslo více financí do rozpočtu městysu.

Daň a její potenciál regulovat společnost

Další část otázek byla zaměřená na to, zda daň z nemovitých věcí má potenciál regulovat společnost a případně do jaké míry. První otázkou této části bylo zjišťováno, proč je v městysu pouze základní koeficient. Starosta odpověděl, že není důvod občanům zvedat jejich platbu, zatím není důvod, není to potřeba. Jsou obce, které si vyšší daní z nemovitých věcí doplácují komunální odpad, městys tyto služby pro občany poskytuje na jejich náklady, řekl starosta. Další otázkou se zjišťovalo, zda a kam by městys případně vyšší peníze vybrané na dani z nemovitých věcí investovala. Starosta dostal možnosti investování jako je přívorská škola, cyklostezka, revitalizace zeleně a rekonstrukce osvětlení, což jsou shodné možnosti jako v případě dotazníku pro občany. Podle starosty je to samozřejmost, městys investuje do těchto věcí ve velké míře a peníze navíc by si rozhodně městys nenechal, ale investoval tam, kde bude potřeba. Další otázka je provázána s otázkou z předchozího bloku. Tazatelka zjišťovala, jaký dopad by mělo na komunitu případné zvýšení daně z nemovitých věcí jen u určitých pozemků či staveb. Podle starosty by to na běžné občany mohlo mít dopad maximálně zvýšením cen zboží v případě, že by se zvedl koeficient pouze u průmyslových budov (což je jediné možné

zvýšení, nad kterým by měštys uvažoval). Ale v základu to bude znamenat více financí pro měštys na jeho rozvoj. V poslední otázce tohoto bloku tazatelka zjišťovala, zda starosta nad daní z nemovitých věcí přemýšlel někdy jako nad nástrojem, kterým lze získat nebo naopak ztratit nějaké své voliče. Starosta odpověděl, že nad tím nikdy takto nepřemýšlel.

Starosta jako manager

Poslední čtyři otázky se, v kontextu nakládání s daní z nemovitých věcí a veřejnými financemi, zaměřily na starostu jako na managera. Prvním cílem bylo zjistit, zda se starosta vůbec považuje za managera. „Já předpokládám, že z části ano.“, odpověděl starosta. Dále tazatelka zjišťovala, zda starosta cítí odpovědnost jako zaměstnavatel za řízení pracovníků úřadu. Starosta odpověděl, že cítí odpovědnost jako zaměstnavatel za pracovníky úřadu. Další otázka se týkala nakládání s rozpočtem, kterou má na starosti zastupitelstvo, ale starosta je členem. Cílem bylo zjistit, zda starosta cítí odpovědnost za nakládání s rozpočtem. Podle starosty je to jedna z nejdůležitějších věcí. Poslední otázka je provázána s otázkami výše, nicméně patří spíše do tohoto bloku. Tazatelka obeznámila starostu s novinkami, které se od začátku roku 2022 týkají daně z nemovitých věcí. Obce mohou nově stanovovat odlišné koeficienty pro některé své části, případně jen na některé budovy, a zároveň již není potřeba, aby byl místní koeficient pouze celé číslo. Starosta odpověděl velmi nepřímo, že touto cestou se nechtějí vydat. Maximálně u průmyslových zón (jak již několikrát zmínil) a to jen v případě, že by byly zvýšeny náklady na provoz v daných průmyslových zónách.

8.3 Shrnutí a diskuze výsledků

Výzkum se zabýval zejména tím, jak je daň z nemovitých věcí vnímána občany, jak je pro měštys nezbytná a zda má daň z nemovitých věcí potenciál regulovat společnost a to v souvislosti s jejím řízením, tedy uplatňováním veřejných politik. Na základě dotazníkového šetření a výsledků rozhovoru se starostou, které proběhlo v rámci obyvatel v měštysu Všetaty, bude provedeno shrnutí výsledků a jejich diskuze.

Respondenti z větší části věděli, co koeficient je. Přibližně polovina respondentů uvedla, že i vědí, kde je možné dohledat výši koeficientu a že je daň z nemovitých věcí 100 % příjmem měštysu. Mohlo by být tedy řečeno, že povědomí občanů o problematice daně z nemovitých věcí je poměrně vysoké. V otázce, zda je daň z nemovitých věcí významným příjmem, se občané měštysu Všetaty neshodli. Výsledky byly vyrovnané, přibližně polovina respondentů

uvedla, že je daň z nemovitých věcí pro městys důležitým nebo spíše důležitým příjmem, ostatní uvedli opak. Z hlediska výše plateb se dá říci, že daň z nemovitých věcí je obyvatelem vnímána poměrně pozitivně. 55 % respondentů by bylo ochotno přistoupit na zvýšení nebo dočasné zvýšení této daně. 82,3 % respondentů považuje daň za přiměřenou. Přes 80 % respondentů uvedlo, že tato daň spíše nezatěžuje nebo nezatěžuje jejich rozpočet. 75,1 % respondentů uvedlo, že při případném vyřazení daně z nemovitých věcí by bylo potřeba tento výpadek v rozpočtu městysu nahradit. Poněkud paradoxně může působit fakt, že 82,8 % respondentů si myslí, že by případné zvýšení koeficientu daně z nemovitých věcí nemuselo ovlivnit výsledky komunálních voleb. Přitom by ale, dle odpovědí respondentů, případné zvýšení koeficientu daně z nemovitých věcí mohlo vyvolat nesouhlas komunity, kde 56,9 % respondentů uvedlo, že by k nesouhlasu komunity mohlo dojít. Otázkou tedy zůstává, nakolik zásadní shledává místní komunita význam své role při místních volbách. Obecně daň z nemovitých věcí vnímali více negativně respondenti, kteří platí na této dani vyšší částku.

Starosta vnímá daň z nemovitých věcí na pomezí mezi důležitým a nedůležitým příjmem a má pocit, že při případném výpadku této daně by bylo potřeba výpadek nahradit formou mírné úpravy veřejných politik v případě investic. Starosta uvedl, že by případné zvýšení daně mohlo vyvolat nesouhlas komunity, ale městys zvýšení daně z nemovitých věcí neplánuje a pokud by se to mělo v budoucnu odehrát, tak pouze u průmyslových zón. Starosta nepřemýšlel o vlivu případného zvýšení daně z nemovitých věcí na výsledky komunálních voleb. Starosta dále uvedl, že daň z nemovitých věcí je užitečná v tom, že díky financím z ní může městys pro své občany poskytovat více služeb.

Mezi odpověďmi starosty a občanů se objevila pouze jedna významná neshoda, a to v otázce ohledně zvýšení daně z nemovitých věcí pomocí místního koeficientu. Městys nemá v plánu koeficient zvedat, přesto velká část občanů by byla ochotna přistoupit na určité zvýšení, většinou do částky 1000,- Kč. Starosta by uvažoval o případném zvýšení pouze u průmyslových zón. Zbývající odpovědi občanů a starosty byly víceméně ve shodě. Podle starosty je daň důležitá, ale ne nezbytná. Podle občanů je to obdobné, v rámci šetření se ukázalo, že vnímání této daně je u občanů rozděleno na dvě poloviny. Ta první si myslí, že je pro městys daň z nemovitých věcí důležitá, druhá polovina si myslí, že nikoliv. Občané i starosta si myslí, že při případném vyřazení daně z nemovitých věcí by bylo potřeba tento výpadek nahradit. Občané i starosta se shodli, že v případě zvýšení daně z nemovitých věcí, by mohla nastat situace vyvolat zvýšení nesouhlasu ze strany obyvatel. Zároveň si občané nemyslí, že by případné zvýšení daně

z nemovitých věcí mohlo negativně ovlivnit výsledky komunálních voleb, ale myslí si, že by případné zvýšení mohlo přimět občany například vystoupit na zasedání zastupitelstva, které je povinně veřejné. Daň z nemovitých věcí má dílčí potenciál k regulaci místní komunity, jak ukázal průzkum. Otázkou ovšem zůstává, nakolik si jsou toho vědomi občané i vedení městysu a nakolik tedy bude tato oblast rozvíjena směrem k zlepšování výkonu místní samosprávy.

ZÁVĚR

Cílem práce bylo analyzovat souvislosti vyplývající z implementace z daně z nemovitostí. Práce je zaměřena na to, jak je daň z nemovitostí vnímána obyvateli, jaký je její potenciál k regulaci společnosti a zda je pro obce nezbytné tento typ daně vybírat. Práce nahlíží na tuto problematiku v kontextu managementu ve veřejné správě.

V bakalářské práci jsou vymezeny pojmy spojené se zkoumanou tématikou a blíže daňové povinnosti v souvislosti s vlastnictvím nemovitostí. Je popsána obec a orgány podílející se na jejím vedení. Také je popsán management ve veřejné správě včetně různých modelů managementu veřejné správy. Je zmíněno i postavení manažera ve veřejné správě, kvality a vlastnosti, kterými by měl oplývat a jakými manažerskými styly může vládnout. Mezi pojmy vymezené v práci patří i finanční management ve veřejné správě. Dále jsou v práci obsaženy informace ohledně rozpočtování a místních rozpočtů. Jsou zmíněny důležité aspekty daňové teorie související se zkoumanou problematikou. Daň z nemovitých věcí je popsána detailněji, protože s tématem této bakalářské práce blíže souvisí. V neposlední řadě jsou v práci uvedeny výsledky výzkumu. Výzkum probíhal v městysu Všetaty u Mělníka. Výzkum zahrnuje dotazníkové šetření mezi obyvateli a polostrukturovaný rozhovor se starostou městyse. Výsledky dotazníkového šetření i rozhovoru jsou shrnuty a navzájem komparovány.

Mezi nejvíce významná zjištění patří, že daň z nemovitých věcí má potenciál dílčím způsobem změnit náladu v komunitě, ale ne do takové míry, aby bylo ovlivněno postavení v komunálních volbách současného vedení městyse. Obyvatelé, kteří platí nižší daň z nemovitých věcí, vnímají tuto daň pozitivněji a mají kladnější přístup k případnému zvýšení. Velká část obyvatel by přesto neměla problém s tím, kdyby měštys zvýšil daň z nemovitých věcí, ale vedení městyse zvyšování daně z nemovitých věcí do budoucna neplánuje, a kdyby k němu mělo někdy dojít, tak pouze u průmyslových zón. Pro měštys je daň z nemovitých věcí méně významnou částkou, co se týká výše, ale celý výnos z této daně je jeho příjem. V případě, že by měštys přišel o tento příjem, musel by omezit investice.

POUŽITÁ LITERATURA

- [1] PROVAZNÍKOVÁ, Romana. *Financování měst, obcí a regionů: teorie a praxe*. 3. aktualizované a rozšířené vydání. Praha: Grada Publishing, 2015. Finance (Grada). ISBN 978-80-247-5608-0.
- [2] Zákon č. 128/2000 Sb.: Zákon o obcích (obecní zřízení). In: 2000. Dostupné také z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-128/zneni-20220201> .
- [3] ČMEJREK, Jaroslav, Václav BUBENÍČEK a Jan ČOPÍK. *Demokracie v lokálním politickém prostoru: [specifika politického života v obcích ČR]*. Praha: Grada, 2010. Politologie (Grada). ISBN 978-80-247-3061-5.
- [4] KERLINOVÁ, Alena a Eva TOMÁŠKOVÁ. *Management veřejné správy*. Brno: Masarykova univerzita, 2014. ISBN 978-80-210-6918-3.
- [5] PETRUSEK, Miloslav, Hana MAŘÍKOVÁ a Alena VODÁKOVÁ. *Velký sociologický slovník*. Praha: Karolinum, 1996. ISBN 80-718-4311-3.
- [6] JEDINÁK, Petr. *Profese manažera v organizacích veřejné správy: charakteristika manažera, zastávané role a vybrané personální činnosti*. Zlín: Verbum, 2012. ISBN 978-80-87500-26-2.
- [7] Finanční řízení obcí. Efektivní řízení rozvoje obcí jako základní předpoklad efektivnosti výkonu veřejné správy a poskytování veřejných služeb z úrovně obcí [online]. Praha: Svaz měst a obcí České republiky, 2021, 92 [cit. 2022-04-26]. Dostupné z: <https://www.smocr.cz/Shared/Clanky/9994/financni-rizeni-obci-e-verze.pdf>.
- [8] OCHRANA, František, Jan PAVEL a Leoš VÍTEK. *Veřejný sektor a veřejné finance: financování nepodnikatelských a podnikatelských aktivit*. Praha: Grada, 2010. Expert (Grada). ISBN 978-80-247-3228-2.
- [9] VOJTÍŠKOVÁ, Miroslava. *Rozpočtové hospodaření pro zastupitele obcí*. Praha: Ministerstvo vnitra ČR, 2018. ISBN 978-80-87544-99-0.
- [10] Zákon č. 218/2000 Sb.: Zákon o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla). In: 2000. Dostupné také z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-218>.
- [11] Zákon č. 250/2000 Sb.: Zákon o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů. In: 2000. Dostupné také z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-250>.

- [12] Zákon č. 320/2001 Sb.: Zákon o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů (zákon o finanční kontrole). In: 2001. Dostupné také z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2001-320>.
- [13] Zákon č. 134/2016 Sb.: Zákon o zadávání veřejných zakázek. In: 2016. Dostupné také z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2016-134>.
- [14] ČERNOHORSKÝ, Jan. *Finance: od teorie k realitě*. Praha: Grada Publishing, 2020. Finance (Grada). ISBN 978-80-271-2215-8.
- [15] KUBÁTOVÁ, Květa. *Daňová teorie a politika*. 7. vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2018. ISBN 978-80-7598-165-3.
- [16] Zákon č. 243/2000 Sb.: Zákon o rozpočtovém určení výnosů některých daní územním samosprávným celkům a některým státním fondům (zákon o rozpočtovém určení daní). In: Sbírka zákonů. 2000. Dostupné také z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-243>.
- [17] Zákon č.565/1990 Sb.: Zákon České národní rady o místních poplatcích. In: ročník 1990, číslo 92. Dostupné také z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1990-565> .
- [18] LAJTKEPOVÁ, E., 2014. *Veřejné finance v České republice: teorie a praxe*. Brno: CERM. ISBN 978-80-7201-861-8.
- [19] MIKUŠOVÁ MERIČKOVÁ, Beáta a Jan STEJSKAL. *Teorie a praxe veřejné ekonomiky*. Praha: Wolters Kluwer, 2014. ISBN 978-80-7478-526-9.
- [20] Základní ukazatele za obce [online]. 2020 [cit. 2022-03-19]. Dostupné z: <https://monitor.statnipokladna.cz/uzemnisamosprava/obce?rad=m&obdobi=2012> .
- [21] KUBÁTOVÁ, Květa. *Daňová incidence* [online]. [cit. 2022-03-21]. Dostupné z: <https://nb.vse.cz/~kubatova/incidence.htm> .
- [22] PEKOVÁ, Jitka. *Veřejné finance: úvod do problematiky*. 3., přeprac. vyd. Praha: ASPI, 2005. ISBN 80-735-7049-1.
- [23] MARKOVÁ, Hana. *Daňové zákony: úplná znění platná k 1. 1. 2021*. 32. Praha: Grada, 2021, 296 s. ISBN 978-80-271-1333-0.
- [24] *Zákonné opatření Senátu č. 340/2013 Sb.: Zákonné opatření Senátu o dani z nabytí nemovitých věcí*. In: 2013, ročník 2013, číslo 340. Dostupné také z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2013-340> .
- [25] *Daň silniční: Daň z nemovitých věcí: redakční uzávěrka 18.1.2021*. Ostrava: Sagit, 2021. ÚZ. ISBN 978-80-7488-450-4.

- [26] TARANDA, Petr. *Poradce 13/2021 Zákon o dani z nemovitých věcí s komentářem: Zákon o inspekci práce s komentářem – Pracovní právo po novele*. 13. 2021. ISBN 977-12-11-24323-4.
- [27] NOVOTNÁ, Monika. *Zákon o dani z nemovitých věcí: komentář*. Praha: Wolters Kluwer, 2016. Komentáře (Wolters Kluwer ČR). ISBN 978-80-7552-002-9.
- [28] *Zákon č. 187/2016 Sb.: Zákon o dani z hazardních her*. In: 2016, ročník 2016, číslo 187. Dostupné také z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2016-187> .
- [29] *Druhy daní přehledně. Jak se dělí a kolik jich musíte platit* [online]. In: Solitea, 2020 [cit. 2022-03-21]. Dostupné z: <https://money.cz/novinky-a-tipy/dane/druhy-dani-prehledne-jak-se-deli-a-kolik-jich-musite-platit/>.
- [30] *Daň z přidané hodnoty*. 2. Ostrava: Sagit, 2021. ÚZ. ISBN 978-80-7488-485-6.
- [31] *Loni jste prodali dům. Musíte ho letos dát do daňového přiznání?* [online]. Finance.cz, 2022 [cit. 2022-03-21]. Dostupné z: <https://www.finance.cz/zpravy/finance/29110-budete-platit-dan-z-prijmu-z-prodeje-nemovitosti/>.
- [32] POKORNÁ, Lenka. *Jak se daňově posuzují příjmy poskytovatelů ubytovacích služeb přes Airbnb?* [online]. 2022 [cit. 2022-03-21]. Dostupné z: <https://www.podnikatel.cz/clanky/airbnb-dane-dph/>.
- [33] RADVAN, M., 2012. *Místní daně*. Praha: Wolters Kluwer Česká republika. ISBN 978-80-7357-932-6.
- [34] *Zákon č. 338/1992 Sb.: Zákon České národní rady o dani z nemovitých věcí*. In: 1992, ročník 1992, číslo 338. Dostupné také z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1992-338> .
- [35] KNECHTOVÁ, Zdeňka, Andrea POKORNÁ, Edita PEŠÁKOVÁ a Dana DOLANOVÁ. *Kvalitativní výzkum* [online]. [cit. 2022-04-11]. Dostupné z: https://is.muni.cz/do/rect/el/estud/lf/js19/metodika_zp/web/pages/06-kvalitativni.html
- [36] BLÁHA, L. *Jak si „povídat“, aby to byl výzkum, aneb i rozhovor má svá pravidla* [online]. [cit. 2022-04-11]. Dostupné z: <https://www.pf.ujep.cz/wp-content/uploads/2019/03/6-Rozhovor-pravidla.pdf>.
- [37] *VÝBĚR VZORKU V KVANTITATIVNÍM VÝZKUMU* [online]. 2014 [cit. 2022-04-11]. Dostupné z: https://is.muni.cz/el/1421/podzim2014/VIKBA12/um/50708019/7_Vyber_vzorku.pdf.
- [38] *Městys Všetaty s částí Přívory* [online]. [cit. 2022-04-11]. Dostupné z: <https://www.mestys-vsetaty.cz/>.

- [39] *Monitor státní pokladna – Městys Všetaty* [online]. [cit. 2022-04-11]. Dostupné z: <https://monitor.statnipokladna.cz/ucetni-jednotka/00237329/prehled?rad=t &obdobi=2202>.
- [40] *Všetaty, městys v okrese Mělník – Města a obce* [online]. [cit. 2022-04-11]. Dostupné z: <https://www.kurzy.cz/obec/vsetaty-okres-melnik/>.
- [41] Relativní výnosy daně z nemovitých věcí v městysu Všetaty. In: : *Žádost o informace podle zákona č. 106/1999 Sb. o svobodném přístupu k informacím* [online]. Generální finanční ředitelství [cit. 2022-04-26]. Dostupné z: https://www.infoprovsechny.cz/request/relativni_vynosy_z_dane_z_nemovi_2#incoming-16177.

PŘÍLOHY

Příloha č. 1

Dotazník pro obyvatele

1) Jakého jste pohlaví?

- žena

- muž

- jiné

2) Kolik je Vám let?

- 18-25 let

- 26-35 let

- 36-45 let

- 46-55 let

-56 a více let

3) Každá obec v ČR má možnost si řídit výši daně z nemovitosti tzv. místním koeficientem.

Víte, co koeficient je?

- ano

- ne

- nevím jistě

4) Víte, kde zjistit výši koeficientu daně z nemovitých věcí?

- ano

- ne

5) Víte, že peníze z daně z nemovitostí jsou 100 % příjmem pro obec?

- ano

- ne

6) Příjmová stránka rozpočtu pro městys Všetaty je na aktuální rok téměř 53 mil. Kč. Daň z nemovitých věcí činí 2,3 mil. Kč. Považujete tuto částku pro obec za významnou?

- ano

- spíše ano

- spíše ne

- ne

7) Přistoupil/a byste na případné zvýšení daně z nemovitých věcí prostřednictvím místního koeficientu, abyste touto formou pomohl/a zvýšit příjmy obce?

- ano

- ano, ale pouze na předem určenou dobu

- ne

8) Je podle Vás částka, kterou současně platíte v případě daně z nemovitých věcí přiměřená?

- ano

- ne

9) Ve Vašem případě je platba daně z nemovitých věcí:

- 0–499 Kč

- 500-999 Kč

- 1000-1999 Kč

- 2000-4999 Kč

- 5000 Kč a více

10) Jak velkou částku byste byl/a ochoten/a maximálně zaplatit na dani z nemovitých věcí?

- 0-499 Kč

- 500-999 Kč

- 1000-1999 Kč

- 2000-4999 Kč

- 5000 Kč a více

11) Kdyby byla daň z nemovitostí vyřazena, měl by starosta navrhnout zastupitelstvu nahradit výpadek financí v rozpočtu?

- ano

- ne

12) Pokud je odpověď ano, čím by ho měl nahradit:

- dotace

- redukce investic obce

- úvěr

- jiným způsobem – uveďte prosím

13) Pokud by byl zvýšen koeficient daně z nemovitých věcí, kde byste nejvíce ocenil/a aby obec investovala?

- přívorská škola

- cyklostezka
- revitalizace zeleně
- rekonstrukce osvětlení
- jiným způsobem – uveďte prosím

14) Považujete daň z nemovitých věcí za položku, která zatěžuje Váš rozpočet?

- ano
- spíše ano
- spíše ne
- ne

15) Myslíte, že by zvýšení koeficientu daně z nemovitých věcí mělo potenciál negativně ovlivnit postavení současného vedení v komunálních volbách?

- ano
- spíše ano
- spíše ne
- ne

16) Myslíte si, že zvýšení místního koeficientu by mohlo mít potenciál vyvolat nesouhlas komunity?

- ano
- spíše ano
- spíše ne
- ne

17) Pokud je odpověď na předchozí otázku ano, nesouhlas by mohl mít podobu:

- sepsání petice

- vystoupení občanů na zasedání zastupitelstva

- stěhování

- jiné, prosím uveďte

Příloha č. 2

Rozhovor se starostou městysu Všetaty

Otázka č. 1: Celkový roční příjem městysu je 53 mil. Kč. V městysu Všetaty se vybraná daň z nemovitých věcí pohybuje kolem 2, 5 mil. Kč. Je to pro obec významný příjem?

Odpověď: *„Já si myslím, že tak 50:50. Rozhodně máme větší příjmy z dalších daní.“*

Otázka č. 2: Kdyby daň z nemovitých věcí neexistovala, čím by podle Vás měla obec tento příjem nahradit?

Odpověď: *„Já myslím, že by to velký výpadek nebyl, hold by se muselo někde utnout.“*

Otázka č. 3: Proč je v městysu Všetaty pouze základní koeficient daně z nemovitých věcí?

Odpověď: *„Není důvod to zvyšovat těm lidem, není ta potřeba. Jinde třeba simuluju s tím, že s tím doplácet komunální odpad, a my tenhle servis občanům poskytujeme na naše náklady. Jako říkám, nikdy neříkej nikdy, zatím není ta potřeba.“*

Otázka č. 4: Považujete se za manažera?

Odpověď: *„Já předpokládám, že z části ano.“*

Otázka č. 5: Cítíte jako starosta odpovědnost za řízení pracovníků úřadu?

Odpověď: *„No samozřejmě, vždycky vynadají mě. Když se někde něco udělá špatně, tak jdou lidi za mnou, odpovědnost mám hned na stole.“*

Otázka č. 6 :S rozpočtem nakládá zastupitelstvo, jehož jste členem. Cítíte odpovědnost za nakládání s rozpočtem?

Odpověď: *„Já myslím, že to je jedna z nejdůležitějších věcí.“*

Otázka č. 7: Myslíte si, že by mělo zvýšení daně z nemovitých věcí potenciál změnit náladu komunity vůči vedení městysu?

Odpověď: *„Kdykoliv lidem sáhnete na peníze, tak to změní náladu.“*

Otázka č. 8: Uvažoval by městys Všetaty při případném zvýšení daně z nemovitých věcí s vybranými penězi navíc investovat do obce – například do cyklostezky, Přívorské školy, revitalizace zeleně, případně jinam?

Odpověď: „*Samozřejmě, já si myslím, že i tak dost investujeme do těchto věcí, co bychom s těma penzemi jinak dělali, pro sebe si je nenecháme.*“

Otázka č. 9: Ovlivňuje příjem z daně z nemovitých věcí nějakým způsobem spektrum poskytovaných služeb?

Odpověď: „*Je to pro nás určitě bonus, za který můžeme poskytovat více našim občanům, a to je to, o co nám jde, takže do jisté míry určitě ano.*“

Otázka č. 10: Od letošního roku platí u daně z nemovitých věcí několik novinek. Obce mohou nově stanovovat odlišné místní koeficienty pro jednotlivé své části a rovněž už není třeba, aby byl místní koeficient celé číslo. Co si o této změně myslíte?

Odpověď: „*My zatím toto dělat nebudeme, touto cestou se nevydáme. Uvidíme, třeba u průmyslových zón, kdyby byl nějaký problém a byly zvýšené náklady na provoz, tak bychom teoreticky tam to mohli využít, ale pro prostého občana určitě nic takového nechystáme.*“

Otázka č. 11: Uvažoval jste, že byste podal zastupitelstvu návrh na zvednutí koeficientu daně z nemovitých věcí pouze u některých typů pozemků či nemovitostí?

Odpověď: „*Zatím nic takového nemáme v plánu, a když, týkalo by se to pouze průmyslových zón, takže pro běžné občany by to byl maximálně přínos.*“

Otázka č. 12: Jaký dopad na komunitu by mělo, pokud by se koeficient daně z nemovitostí zvedl pouze u některých typů pozemků či nemovitostí?

Odpověď: „*V případě průmyslových zón by to na občany žádný dopad nemělo, někde by se to mohlo projevit zvýšením cen zboží, ale v podstatě více peněz by zůstalo v našem městysu.*“

Otázka č. 13: Přemýšlel jste nad daní z nemovitých věcí jako nad nástrojem, kterým můžete získat nebo naopak ztratit nějaké své voliče?

Odpověď: „*Tak teď jste mě dostala. Nad tím jsem nikdy takhle nepřemýšlel.*“